

Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická fakulta

Martin Lužný

Problémy blokového řízení

Diplomová práce

Olomouc 2016

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Problémy blokového řízení“ vypracoval samostatně a citoval jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne

.....
Martin Lužný

Poděkování

Velice rád bych na tomto místě poděkoval JUDr. Lucii Madleňákové, Ph.D. za její odborné vedení při psaní této práce, dále za podnětné rady, ochotu a trpělivost, kterou mi poskytla. Tato cenná spolupráce mi při psaní velice pomohla a nesmírně si jí vážím. Mé poděkování patří také Veronice Rajsiglové za podporu a hodnotné připomínky.

Obsah

Použité zkratky	6
Úvod	7
1 Základní pojmy	10
1.1 Základní charakteristika blokového řízení.....	10
1.2 Vztah přestupkového zákona k dalším právním předpisům.....	11
1.3 Zásady blokového řízení	12
1.4 Správní delikty.....	13
1.5 Pojem přestupek.....	14
2 Podmínky blokového řízení	15
2.1 Existence přestupku.....	15
2.2 Spolehlivé zjištění přestupku	17
2.3 Nestačí domluva.....	19
2.4 Ochota zaplatit pokutu.....	20
2.5 Negativní podmínky.....	22
3 Vymezení blokové pokuty.....	24
3.1 Příslušnost k projednání přestupků v blokovém řízení	24
3.2 Kritéria a výše blokové pokuty.....	26
4 Pokutový blok	31
4.1 Povaha pokutového bloku	31
4.2 Náležitosti pokutového bloku	32
4.3 Vymezení a druhy pokutového bloku	34
5 Možnosti obrany.....	37
5.1 Řízení před správním orgánem	37
5.1.1 Odvolání.....	37
5.1.2 Přezkumné řízení	38
5.1.3 Obnova řízení.....	40
5.2 Ochrana ve správním soudnictví	45
6 Stručně k úpravě blokového řízení de lege ferenda.....	48
Závěr.....	50
Seznam použité literatury.....	53
Monografie, komentáře a sborníky	53
Články v časopisech.....	54
Právní předpisy a jiná legislativa	54

Internetové zdroje	56
Judikatura	56
Abstrakt	58
Abstract	59
Klíčová slova, key words.....	60
Přílohy.....	61

Použité zkratky

PřesZ, přestupkový zákon	Zákon České národní rady č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
LZPS	Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
SpŘ, správní řád	Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
o. s. ř	Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
s. ř. s.	Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o regulaci reklamy	Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů
EÚLP	Evropská Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod
NS	Nejvyšší soud
NSS	Nejvyšší správní soud
ÚS	Ústavní soud České republiky
ESLP	Evropský soud pro lidská práva
MF	Ministerstvo financí ČR
ČNB	Česká národní banka
Věcný záměr PřesZ	Věcný záměr zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (zákon o přestupcích), č.j. 51/13, schválen usnesením vlády ze dne 3. dubna 2013, č. 229
Vládní návrh PřesZ	Vládní návrh zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, sněmovní tisk č. 555/0 ze dne 1. 7. 2015.

Úvod

Blokové řízení představuje již tradiční a významný institut správního práva trestního, jehož úpravu nalezneme v přestupkovém zákoně. V praxi doznává toto řízení velkého významu, a to nejen na úseku dopravních přestupků, se kterými je často spojováno. Úprava správního práva trestního je dnes velice roztržštěná, a proto může být problematické se v ní orientovat. Jedinou kodifikací představují přestupky, jež jsou z velké části upraveny v přestupkovém zákoně. PřesZ pochází z roku 1990 a je tak otázkou, nakolik je tato úprava v současnosti aktuální a dostačující.

Blokové řízení je zkrácenou formou běžného (nezkráceného) přestupkového řízení (dále jen „řádne přestupkové řízení“). V praxi je denně využíváno a představuje nezbytnou součást správní činnosti, zejm. pro svou rychlost, efektivitu a hospodárnost. Tento institut svou povahou a účelem usnadňuje činnost nejen správním orgánům při výkonu jejich pravomocí, ale také delikventům, kteří se nemusí dlouze potýkat se správním řízením a čekat na rozhodnutí správního orgánu.

Mimo PřesZ je blokové řízení z velké části upraveno rovněž judikaturou soudů, o čemž svědčí velké množství rozhodnutí NSS, který se ve své praxi musel k tomuto řízení mnohokrát vyjadřovat. To může navozovat dojem určité nepřehlednosti a nedokonalosti této úpravy.

Jako celé správní právo trestní je i blokové řízení v současnosti aktuálním a významným tématem. V souvislosti s roztržštěnou úpravou správního práva trestního a dalšími problémy byly v nedávné době zákonodárcem přijaty jisté úpravy blokoveho řízení, které reagují na současné potřeby a bohatou judikaturu soudů. V rozsáhlejších změnách se pokračuje a měly by vyústit v rekodifikaci přestupkového zákona, k němuž donedávna existoval pouze věcný záměr PřesZ.¹ Na ten potom navazuje vládní návrh PřesZ, který je nejaktuálnějším počinem v tomto řízení.

S ohledem na připravované změny je tak otázkou, nakolik je současná úprava blokoveho řízení dokonalá, jaké změny nás de lege ferenda čekají a nakolik ovlivní blokove řízení. Hlavním cílem mé diplomové práce je proto upozornit na nejvýznamnější problémy blokoveho řízení a odpovědět na hl. výzkumnou otázku: „Je současná úprava blokoveho řízení uspokojivá a naplňuje účel tohoto specifického řízení?“

Cílem je také ověřit, nebo naopak vyvrátit hypotézu, jež navazuje na hl. výzkumnou otázku. Hypotézu jsem definoval následně: „Ačkoliv je úprava blokoveho řízení poměrně bezproblémová a naplňuje svůj účel, měl by zákonodárce přistoupit k jistým krokům, které povedou k větší bezproblémovosti tohoto řízení.“

¹ Věcný záměr PřesZ, s. 126 – 128. Dostupný na <<https://apps.odok.cz/kpl-detail?pid=RACK8ZUC5Q11>>.

K dosažení tohoto cíle využiji kromě platné právní úpravy i nedávno schválenou, ale stále částečně neúčinnou novelu PřesZ a také schválený věcný záměr PřesZ, včetně vládního návrhu PřesZ. Zajímat mě bude i úprava de lege ferenda. K sepsání této práce budu čerpat převážně z judikatury správních soudů, která k dnešní podobě blokového řízení výrazně přispěla. Dále potom z odborné literatury, která blokovému řízení nevěnuje tak velkou pozornost a využiji rovněž odborné články.

V první části diplomové práce se budu věnovat zařazení blokového řízení do systematiky správního práva trestního, vymezím vzájemné vztahy a objasním některé základní pojmy a zásady, které s tímto řízením souvisí.

Následně zformuluji zákonné podmínky pro uplatnění blokového řízení, bez nichž není možné k samotnému zkrácenému řízení přistoupit. V souvislosti s tím odpovím, zda by měl zákon umožňovat blokové řízení jen u přestupků nebo i u jiných správních deliktů. Dále, jestli je poučení přestupce při ukládání blokové pokuty dostatečné, a jestli podpisem pokutového bloku dochází k porušení zásady nesebeobviňování.

V další části práce se zaměřím na blokovou pokutu, její povahu, kritéria, výši a také příslušnost k jejímu projednání. Cílem je odpovědět na tyto otázky: Plní současná výše blokové pokuty funkci sankce? Jsou vysoké blokové pokuty v souladu s blokovým řízením, nebo jsou protiústavní?

Následovat bude pasáž, v níž vymezím povahu pokutového bloku, upřesním jeho náležitosti a zjistím, zda je nutné, aby pokutový blok obsahoval odůvodnění a náležitosti určené správním řádem. Rovněž se chci vypořádat s problémy při ukládání pokutového bloku a problematikou vad tohoto správního aktu. Určím, jaké existují druhy pokutových bloků, a budu zkoumat, jestli je jejich současný obsah dostatečný a v souladu se zákonem, oproti jejich předchůdcům.

Velice důležitou částí této práce je předposlední kapitola, kde se budu věnovat prostředkům nápravy, jež je možné uplatnit proti uložení blokové pokuty. Tuto kapitolu rozdělím na dvě části. První se bude zabývat prostředky obrany před správním orgánem. Odpovím na následující otázky. Má být přípustné odvolání a přezkum rozhodnutí? Je obnova řízení vždy přípustná a patří vůbec do blokového řízení?. Druhá část bude věnována obraně ve správním soudnictví, kde bude prostor zejm. pro žalobu a pro úvahu, jestli má být žaloba proti uložení blokové pokuty přípustná. Krátce nastíním i kasační stížnost.

Poslední část se bude zabývat problematikou připravovaných zákonů věnujících se blokovému řízení – tedy úpravě de lege ferenda. Závěrem práce analyzuji a posoudím současnou

právní úpravu blokového řízení v právním řádu ČR, odpovím na hlavní výzkumnou otázku a zhodnotím, zda byla moje hypotéza správná.

Psaní této diplomové práce jsem započal shromažďováním a zpracováním dostupných zdrojů a využil syntetické metody k získání poznatků a informací o současné, ale i historické úpravě blokového řízení. Definoval jsem hlavní výzkumnou otázku a na ni navazující hypotézu, kterou jsem chtěl ověřit. Následně jsem veškeré zdroje o problematice blokového řízení zhodnotil za pomoci metody analytické. Poté jsem se vypořádal s komparací právní úpravy blokového řízení de lege lata oproti úpravě minulé a úpravě de lege ferenda. V této práci jsou rovněž využity právní výkladové metody.

Diplomová práce je zpracována dle právního stavu ke dni 1. 2. 2016.

1 Základní pojmy

1.1 Základní charakteristika blokového řízení

Správní právo trestní můžeme označit jako „tu část správního práva, která se zabývá deliktním (protiprávním) jednáním v oblasti veřejné správy“.² Právě pod tuto definici správního práva trestního řadíme i blokové řízení. Tato specializovaná forma správního řízení, se ještě společně s tzv. příkazním (mandatorním) řízením, řadí pod kategorii zkrácených řízení.³ Základní zákonnou úpravu nalezneme v přestupkovém zákoně, zejm. v § 84 – 87⁴ a zvláštní úpravu potom ve zvláštních zákonech. Blokové řízení náleží pod správní trestání, kdy rozhodování o vině a trestu za protiprávní jednání je svěřeno správním orgánům.⁵

Účelem blokového řízení je rozhodovat během co nejkratší doby po spáchání deliktu a bez zdlouhavého a zbytečného formalismu,⁶ zpravidla o méně závažných deliktech.⁷ V praxi bývá blokové řízení nejčastěji spojováno s přestupky na úseku silničního provozu (tzv. dopravní přestupky).⁸ Tato oblast je velice častá, ale ne jediná, ve které lze ukládat blokové pokuty. Ty lze totiž, při splnění podmínek blokového řízení, uložit i za jiné přestupky upravené v PřesZ a ve zvláštních právních předpisech. Zákon o přestupcích zásadně neomezuje, aby při splnění podmínek blokového řízení, nebyl kterýkoli přestupek takto projednán⁹ (zásada subsidiarity PřesZ ke zvláštním právním předpisům). Projednání přestupků v blokovém řízení však může výslovně vyloučit zvláštní zákon¹⁰ (zásada speciality).

Na rozdíl od řádného přestupkového řízení je v blokovém řízení zjednodušená procesní úprava – neprobíhá ústní jednání, dokazování, zásadně se nepořizuje dokumentace, protokoly, ani jiné podklady pro rozhodnutí, které jsou v běžném řízení nezbytné.¹¹ Jedná se tudíž o administrativně nenáročné řízení. Blokové řízení se nezahajuje žádným formálním úkonem správního orgánu, který by se oznámil obviněnému a v podstatě splývá pouze v okamžik vydání rozhodnutí. Pro vydání pokutového bloku jsou zásadní tzv. elementární skutková zjištění činěná

² SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3. aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2013, s. 198.

³ FRUMAROVÁ, Kateřina. Lze obnovit blokové řízení? *Právní rozhledy*, 2013, roč. 21, č. 15-16, s. 533.

⁴ Úpravu blokového řízení však nalezneme i v dalších ustanoveních (např. § 13 odst. 2 – výše blokové pokuty, § 19 odst. 3 atd.).

⁵ SLÁDEČEK: *Obecné správní právo*, s. 198.

⁶ MATES, Pavel. *Základy správního práva trestního*. 6. vyd. Praha: C.H. Beck, 2015, s. 133.

⁷ KOPECKÝ, Martin. Blokové a příkazní řízení o přestupcích. *Správní právo*, 1992, č. 2, s. 3.

⁸ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (silniční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁹ MATES: *Základy správního práva*, s. 134.

¹⁰ Např. § 84 odst. 4 PřesZ, podle kterého nelze v blokovém řízení projednat tzv. návrhové přestupky.

¹¹ Rozsudek NSS čj. 2 As 47/2008-30 ze dne 24. 7. 2008.

správním orgánem ke zjištění skutku a ztotožnění osoby podezřelé. Tato šetření prováděná před vydáním pokutového bloku nejsou součástí řízení blokového, ale jde o úkony prováděné před zahájením řízení o přestupku, které mohou případně sloužit jako podklad pro řádné přestupkové řízení.¹² Výhodou zejména pro pachatele přestupku je, že v blokovém řízení nelze uložit povinnost k úhradě nákladů řízení, protože ty díky povaze tohoto řízení nevznikají.¹³

1.2 Vztah přestupkového zákona k dalším právním předpisům

Z důvodu úpravy blokového řízení v přestupkovém zákoně je pro nás důležitá otázka vztahu přestupkového zákona k dalším právním předpisům. Blokové řízení je totiž upraveno v přestupkovém zákoně a jeho vztah k některým zákonům není dostatečně upraven.

Základním pramenem přestupkového práva procesního je přestupkový zákon a správní řád.¹⁴ Vztah mezi těmito předpisy je upraven jak ve SpŘ, tak v PřesZ,¹⁵ a proto nečiní žádné problémy. Tento vztah je založen na principu speciality a subsidiarity, tedy primárně má přednost PřesZ, který je ke SpŘ speciální. Až v případě, že PřesZ určitou problematiku neupravuje, použijeme SpŘ, který je zde zákonem subsidiárním.¹⁶

Přestupky nejsou zcela kodifikovány a jejich úprava je roztržštěná. Přestupkový zákon na tuto skutečnost ovšem nereaguje a neupravuje vztah PřesZ k dalším zvláštním právním předpisům, které obsahují skutkové podstaty přestupků. Pokud se tedy vyskytne případ, kdy je projednáván přestupek upravený ve zvláštním zákoně, je nutné nejdříve zjistit, zda tento zákon neobsahuje speciální procesní úpravu přestupků (odlišnou od PřesZ). Zvláštní zákony většinou upravují pouze skutkové podstaty přestupků a sankce za ně, přičemž v ostatním odkazují na obecnou úpravu v zákoně o přestupcích.¹⁷ V případech, kdy zvláštní zákon neupravuje speciální procesní ustanovení, přichází na řadu úprava PřesZ a až poslední (subsidiární) úpravu představuje SpŘ.¹⁸

Černý a kol. uvádí, že speciálně u blokového řízení jako zvláštního řízení o přestupcích se obecné správní řízení nepoužije ani subsidiárně.¹⁹ S tímto názorem nemohu bez výhrady souhlasit. Souhlasím s tím, že jelikož se jedná o zkrácenou formu řízení, neuplatní se zde veškeré postupy uvedené ve SpŘ, protože v blokovém řízení nemají své místo – odporovaly by mu.

¹² Usnesení NSS čj. 1 As 21/2010-65 ze dne 12. 3. 2013.

¹³ § 79 odst. 2 PřesZ.

¹⁴ ČERVENÝ, Zdeněk a kol. *Přestupkové právo: komentář k zákonu o přestupcích včetně textů souvisejících předpisů*. 17. aktualiz. vyd.. Praha: Linde, 2011, s. 130.

¹⁵ § 1 odst. 2 SpŘ a § 51 PřesZ.

¹⁶ ČERVENÝ, Zdeněk a kol.: *Přestupkové právo: komentář*, s. 130 – 131.

¹⁷ HORZINKOVÁ, Eva, ČECHMÁNEK, Břetislav. *Přestupky a správní trestání: právní úprava k 1. 5. 2008*. 4. doplněné vydání. Praha: Eurounion, 2008, s. 111.

¹⁸ ČERVENÝ, Zdeněk a kol.: *Přestupkové právo*, s. 131.

¹⁹ ČERNÝ, Jan a kol. *Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů*. 12. vydání. Praha: Linde, 2011, s. 158.

Přesto nemůžeme tvrdit, že správní řízení se nepoužije subsidiárně, ale spíše se na blokové řízení použije přiměřeně, pokud to neodporuje povaze blokového řízení. Příkladem mohou být opravné prostředky, kde používáme správní řád právě v rozsahu, v jakém to neodporuje blokovému řízení. Rovněž jsou použitelné např. zásady vymezené v § 2 – 8 SpŘ.²⁰ Konečně, tento názor odporuje § 51 PřesZ o subsidiárním použití SpŘ. Otázkou vztahu těchto dvou předpisů se mj. věnovala judikatura NSS²¹ (podrobněji viz dále) a můj názor podporuje i Jemelka.²²

1.3 Zásady blokového řízení

V rámci blokového řízení se uplatňují podobné zásady jako v řádném přestupkovém řízení a ve správním řízení obecně (tzv. základní zásady činnosti správních orgánů a zásady správního řízení).²³ Přesto můžeme vyzdvihnout dvě zásady, které jsou pro tento typ řízení velice specifické. Jsou jimi zásada rychlosti a zásada hospodárnosti.²⁴

Zásada rychlosti se projevuje zejména tím, že není vyžadována vysoká míra formalit, protože není vedeno řádné přestupkové řízení, ale přestupek je projednán přímo na místě, v co nejkratší době,²⁵ přičemž nejsou nutné žádné další úkony. V zásadě rychlosti můžeme navíc spatřovat výchovnou funkci, jež prostupuje celým trestním právem správním. V blokovém řízení působí na pachatele deliktu výrazněji, protože je potrestán ihned po spáchání správního deliktu.²⁶ Mezi další funkce blokového řízení můžeme zařadit funkci signalizační (signalizuje porušení práv a povinností), dále funkci represivní, ochrannou a částečně dokonce funkci reparační, která i zde sehrává svoji významnou roli.²⁷

Druhou významnou zásadou, jež jde ruku v ruce se zásadou rychlosti, je zásada hospodárnosti (procesní ekonomie). Díky tomu, že o spáchaném přestupku není vedeno zvláštní řízení a přestupek je projednán přímo na místě, nevznikají zbytečné náklady na straně pachatele přestupku, ani na straně správního orgánu, který by se celou věcí musel v nezkráceném řízení zdoluhavě zabývat.²⁸ Obě tyto zásady jsou velice efektivní a přispívají k vysoké aplikovatelnosti tohoto typu řízení při každodenní činnosti správních orgánů.

²⁰ § 177 SpŘ.

²¹ Např. Usnesení NS sp. zn. 21 Cdo 776/2000 ze dne 12. 4. 2001.

²² JEMELKA, Luboš. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2013, s. 458. Zpracoval Pavel Vetešník.

²³ HORZINKOVÁ, ČECHMÁNEK: *Přestupky a správní trestání*, s. 111. Tyto zásady jsou blíže specifikovány ve SpŘ, § 2 – 8.

²⁴ Konkrétně vyjádřené v § 6 SpŘ.

²⁵ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část*. 8. vydání. Praha: C.H. Beck, 2012, s. 443.

²⁶ ŠIANSKÁ, Adéla. *Bloková pokuta a blokové řízení* [online]. Muj-pravnik.cz, 23. 4. 2014 [cit. 17. 6. 2015]. Dostupné na <<http://muj-pravnik.cz/blokova-pokuta-a-blokove-řízení/>>.

²⁷ PRŮCHA, Petr. K reformě správního trestání. *Právník*, 1992, roč. 137, č. 12, s. 1029.

²⁸ DRDÁCKÝ, Karel. O blokovém řízení z hlediska de lege ferenda. *Správní právo*, 1973, č. 6, s. 343.

Pro Českou republiku jako členský stát Rady Evropy je významným pramenem správního práva trestního také Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy R (91) 1 o správněprávních sankcích.²⁹ Toto doporučení upravuje v osmi bodech deset zásad, kterými by se členské státy měly řídit při ukládání správních sankcí.³⁰ Doporučení uvádí mj. některé ze zásad práva na spravedlivý proces, jako je právo být informován o obvinění, dostatečný čas k přípravě na řízení, povinnost informovat osobu o důkazech proti ní, právo být slyšen a povinnost odůvodnit rozhodnutí o sankci.³¹ Doporučení však počítá s existencí případů, kdy budou ukládány nižší sankce za méně závažné delikty. Právě pro tyto případy zavádí zásadu, že výše uvedené principy se v takových případech, z důvodu rychlosti a hospodárnosti a při splnění dalších podmínek, neuplatní. Těmito podmínkami jsou, že osoba musí souhlasit s neuplatněním těchto principů, je to podle práva a jde o méně závažné delikty, za které je ukládána nižší sankce.³² V ČR sem spadá právě blokové řízení jako zkrácená forma přestupkového řízení. Určitý problém však představuje výše pokuty, jejíž obecná výše je 5 000 Kč, ale přestupkový nebo jiný zákon může stanovit, že za přestupek v blokovém řízení bude uložena pokuta vyšší.³³ Je tedy otázkou, nakolik můžeme zásadu o neuplatnění předchozích principů využít. Jednoznačnou odpověď zřejmě nelze poskytnout.

1.4 Správní delikty

Správní delikty představují zvláštní druh protiprávních činů.³⁴ Obecně není pojem „správní delikt“ legálně definován, a proto si musíme vystačit s naukou správního práva, která jej používá jako souborný pojem, pod nějž řadí jednotlivé druhy správních deliktů.³⁵ Kritérií pro rozlišení druhů správních deliktů existuje celá řada (např. podle subjektu, zavinění, sankce atd.).³⁶ Významní autoři správního práva se již postarali o jejich dělení, to však není zcela jednotné. Zpravidla se rozlišují přestupky, jiné správní delikty, správní disciplinární delikty a správní pořádkové delikty.³⁷

Ač bývá blokové řízení ve většině případů vedeno o přestupcích a úprava tohoto řízení se nachází v přestupkovém zákoně, není přestupek jediným druhem správního deliktu, za který

²⁹ Doporučení sice není právně závazné (jedná se o soft law), přesto je třeba tyto základní principy respektovat.

³⁰ Recommendation No. R (91) 1 of the committee of the ministers to member states on administrative sanctions from 13. 2. 1991. Dostupné na <<https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=403477&Site=COE&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FD8C64&BackColorLogged=FD8C64>>.

³¹ Doporučení R (91) 1, princip č. 6, odst. 1.

³² Tamtéž, odst. 2.

³³ MADLEŇÁKOVÁ, Lucia. Probíhá v ČR řízení o uložení správních sankcí a jejich ukládání dle zásad Rady Evropy? *Správní právo*, 2010, roč. 43, č. 2, s. 82.

³⁴ SLÁDEČEK: *Obecné správní právo*, s. 198.

³⁵ HENDRYCH: *Správní právo...*, s. 422 – 423.

³⁶ MATES: *Základy správního...*, s. 16 – 17.

³⁷ SLÁDEČEK: *Obecné správní právo*, s. 206.

může být pachatel blokovou pokutou potrestán. Právě z toho důvodu je pro nás pojem správního deliktu významný i v blokovém řízení.³⁸

1.5 Pojem přestupek

Již jsem uvedl, že klasifikace správních deliktů není vždy jednotná. Kategorie přestupků je přesto všeobecně přijímána (s ohledem na jejich částečnou kodifikaci). Jelikož blokové řízení bývá nejčastěji vedeno proti pachateli přestupku, je z tohoto hlediska pojem „přestupek“ velice významný. Základem právní úpravy přestupků je přestupkový zákon. Tento zákon upravuje část hmotněprávní, kde vymezuje obecně některé pojmy a skutkové podstaty přestupků, a dále část procesněprávní, kde můžeme mimo jiné nalézt i úpravu blokového řízení. Přestupky však upravuje i celá řada dalších zvláštních správněprávních předpisů, přičemž tyto předpisy upravují další skutkové podstaty přestupků, k nim náležející sankce (tj. hmotněprávní část), a někdy se můžeme setkat i s odlišnou procesněprávní úpravou.³⁹

Samotný pojem přestupek, na rozdíl od jiných správních deliktů, nečiní v teorii značné potíže, protože je definován zákonem jako „zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin“.⁴⁰ Tato definice představuje pozitivní vymezení přestupku a podle ní je přestupek složen z materiálních a formálních znaků. Aby mohlo být konkrétní jednání označeno za přestupek, musí být naplněny jak formální, tak materiální znaky přestupku.⁴¹ V opačném případě bychom se dostali do rozporu se zásadou legality vyjádřenou v čl. 2 odst. 2 LZPS. Přestupek má také negativní vymezení, podle něhož přestupkem není jednání v nutné obraně, krajní nouzi a jednání na příkaz.⁴²

³⁸ Problematice správních deliktů a blokového řízení se podrobněji věnuji v kapitole č. 2.

³⁹ HENDRYCH: *Správní právo...*, s. 429.

⁴⁰ § 2 odst. 1 PřesZ.

⁴¹ Pro bližší vymezení formálních a materiálních znaků odkazuji na MATES, P. *Základy správního práva trestního*, s. 64 an.

⁴² § 2 odst. 2 a § 6 PřesZ.

2 Podmínky blokového řízení

Přestupkový zákon stanovuje v § 84 odst. 1 a odst. 4 podmínky pro projednání přestupku v blokovém řízení, bez nichž nemůže toto řízení proběhnout. Toto ustanovení je klíčové k tomu, aby mohl správní orgán blokové řízení vůbec aplikovat a přistoupit k uložení blokové pokuty. Podmínky blokového řízení musí být splněny kumulativně⁴³ a jsou následující:

- přestupek je spolehlivě zjištěn,
- nestačí domluva,
- obviněný z přestupku je ochoten pokutu zaplatit,
- nejedná se o přestupek, který lze projednat jen na návrh,⁴⁴
- nelze projednat přestupek, je-li spáchán opakovaně a za spáchání přestupku se ukládá vyšší sankce,⁴⁵
- obviněný není osobou omezenou na svéprávnosti,⁴⁶
- blokové řízení není ustanovením zákona přímo vyloučeno.⁴⁷

2.1 Existence přestupku

Zákon hovoří v první řadě pouze o projednávání přestupků, což plyne i ze samotné úpravy blokového řízení, jež je zařazena do přestupkového zákona. Samotný PřesZ nepočítá s projednáváním jiných správních deliktů v blokovém řízení. Přestupky by tak neměly činit žádnou větší potíže, protože jsou částečně kodifikovány v přestupkovém zákoně, mají vlastní definici, úprava blokového řízení se jich bytelně týká, když je uvádí v samotném § 84 PřesZ a ani skutkové podstaty přestupků ve zvláštních zákonech nečiní zvláštní potíže.

Problémem ovšem je, že ve zvláštních právních předpisech se objevují případy, kdy zákon dovoluje uložit blokovou pokutu i za jiné správní delikty než přestupky, jak jsem již nastínil v předchozí kapitole.⁴⁸ Jako příklad lze uvést zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (dále „živnostenský zákon“), který v § 62 odst. 5 dovoluje uložit za správní delikt právnických a podnikajících fyzických osob pokutu v blokovém řízení. Jelikož úprava blokového řízení je vymezena pouze v přestupkovém zákoně a kodifikace jiných správních deliktů neexistuje, zákonodárce zcela správně doplňuje, že v takových případech se obdobně použije ustanovení

⁴³ Rozsudek NSS čj. 9 As 125/2012 – 35 ze dne 6. 6. 2013.

⁴⁴ § 84 odst. 1, 4 PřesZ.

⁴⁵ PřesZ, ve znění zákona č. 204/2015 Sb., § 84 odst. 4 s účinností od 1. 10. 2016.

⁴⁶ Tato podmínka není výslovně upravena zákonem.

⁴⁷ JEMELKA: *Zákon o přestupcích: komentář*, s. 478.

⁴⁸ Zpravidla se jedná o správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob, které se označují také jako tzv. správní delikty podnikatelů nebo jako smíšené správní delikty. K tomu viz PRÁŠKOVÁ, Helena. *Základy odpovědnosti za správní delikty*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2013, s. 144.

o blokovém řízení dle zvláštního zákona.⁴⁹ Problém je, že zákon neuvádí, s kým bude osoba oprávněná k projednání přestupku (dále jen „oprávněná osoba“) přestupek řešit, komu konkrétně bude domlouvat, a kdo má být ochoten pokutu zaplatit. Shledávám tak, že by bylo namístě, aby zákonodárce v případech, kdy dovoluje vést blokové řízení proti právnické osobě, přistoupil k podrobnější právní úpravě, která by měla zvláště obsahovat, kdo je v rámci právnické osoby oprávněn činit za ni úkony v blokovém řízení. V současné situaci musíme vycházet z obecné úpravy v § 30 odst. 1 SpŘ. Ta nás odkazuje na § 21 o.s.ř., podle kterého jsme již schopni určit osobu, která by právnickou osobu v blokovém řízení zastupovala.

S tímto nedostatkem souvisí otázka, jestli je vůbec namístě trestat právnické osoby v blokovém řízení. Blokové řízení má být vedeno pro lehčí (méně závažné) delikty, a to u právnických osob zpravidla nebývá. Dále zde máme komplikace týkající se samotného projednání správního deliktu v blokovém řízení, jak jsem nastínil výše. Nakonec je otázkou, jak vysoká je aplikovatelnost blokového řízení ve vztahu k právnickým osobám v praxi. Z těchto důvodů se domnívám, že blokové řízení by mělo dopadat spíše a výhradně na osoby fyzické. Tím však nemyslím pouze na přestupky, ale jistě i správní delikty fyzických osob. Blokové řízení ve vztahu k právnickým osobám by podle mě nemělo být na právnické osoby cíleno a do budoucna by snad i mělo být vyloučeno. V opačném případě je de lege ferenda nutná alespoň dostatečná úprava blokového řízení ve vztahu k právnickým osobám, která dnes obsahuje značné množství nedostatků.

Druhým, avšak již problematičtější příkladem, ve kterém můžeme nalézt ukládání blokové pokuty za smíšené správní delikty, je zákon o regulaci reklamy, konkrétně § 8a odst. 9. Situace je zde velice podobná jako v případě živnostenského zákona. Ovšem místo toho, aby zákonodárce opět odkázal na obdobnou úpravu blokového řízení v zákoně o přestupcích, tak zcela zbytečně uvádí podmínky, za kterých je možné blokovou pokutu uložit. Tyto podmínky jsou stejné jako v případě blokového řízení dle PřesZ, avšak jsou zde určité nedostatky. Zákon sice vylučuje možnost odvolání, ale nad to stanovuje pouze tolik, že k uložení a vybírání pokut se použije bloků, kterých se používá v blokovém řízení o přestupcích.⁵⁰ Z tohoto ustanovení jednoznačně nevyplývá, nakolik se použije § 85 odst. 3 a 4 PřesZ, který upravuje uložení pokuty na místě nezaplacenou, jak je to s poučením, vyznačením dalších údajů na bloku atd.⁵¹ Domnívám se, že zákonodárce zde měl zvolit jednodušší a přehlednější cestu, kdy mohl stejně

⁴⁹ Tímto zákonem je PřesZ, § 84 – 85. HORZINKOVÁ, Eva. *Právní odpovědnost za smíšené správní delikty podle živnostenského zákona* [online]. Epi.sk, 25. 9. 2012 [cit. 20. 6. 2015]. Dostupné na <<http://www.epi.sk/odborny-clanok/Pravni-odpovednost-za-smisene-spravni-delikty-podle-zivnostenskeho-zakona.aspx?>>>.

⁵⁰ § 8a odst. 9 zákona o regulaci reklamy.

⁵¹ K tomu viz § 85 odst. 3 a 4 PřesZ.

jako v živnostenském zákoně odkázat na obdobné použití ustanovení přestupkového zákona. Předělo by se zbytečným komplikacím ve výkladu tohoto ustanovení.

Jelikož toto ustanovení upravuje smíšené správní delikty, nemůžeme přestupkový zákon použít subsidiárně. Při použití teleologického výkladu a analogie ve správním právu, bychom v tomto případě mohli přesto dojít k závěru, že ustanovení o blokovém řízení v přestupkovém zákoně se použije obdobně i na tyto smíšené správní delikty. Použití analogie zákona ve správním právu je použitelné v omezeném rozsahu, protože musí být ve prospěch účastníka řízení (pachatele).⁵² Mám za to, že ve většině případů je použití blokového řízení v pachatelův prospěch, a to z důvodu nižší pokuty, žádných nákladů řízení a rychlého projednání přestupku. Dovedu si však představit i případy, kdy bude za správní delikt uložena relativně vysoká pokuta – a potom, s ohledem na nemožnost se dostatečně bránit a provádět důkazy na svou obranu, se již nedá o analogii ve prospěch pachatele hovořit. Otázkou tedy zůstává, zda by tvrzení o nemožnosti užití analogie bylo k něčemu užitečné, když pachatel souhlasil s projednáním přestupku v blokovém řízení a s ohledem na omezené opravné prostředky je následná obrana ztížena.

Tento problém by měla zcela vyřešit nová úprava PřesZ, která se stále připravuje. V té by totiž mělo dojít i k regulaci správních deliktů právnických a podnikajících fyzických osob.⁵³ Nová úprava např. zakotvuje odpovědnost právnické osoby za přestupek, ke kterému došlo jednáním fyzické osoby a dále také odpovědnost podnikající fyzické osoby, pod kterou spadá i podnikající právnická osoba.⁵⁴

Na tomto místě můžeme vidět, jak je problematika blokového řízení zejm. ve vztahu k jiným správním deliktům nesourodá, což může činit další problémy. Otázkou rovněž zůstává, nakolik se blokové řízení v souvislosti s jinými správními delikty používá v praxi, protože u správních deliktů jsou ukládány spíše vyšší pokuty a tedy blokové řízení už zcela neplní svůj účel. Podmínka existence přestupku není problematická vzhledem k přestupkům, ale u kategorie jiných správních deliktů shledávám určité, stále nevyřešené nedostatky.

2.2 Spolehlivé zjištění přestupku

Pokud má být blokové řízení provedeno, musí být u příslušného přestupku spolehlivě (tzn. bez jakýchkoliv pochybností) zjištěno, že předmětný skutek byl spáchán a zároveň byly naplněny všechny znaky konkrétní skutkové podstaty.⁵⁵ V opačném případě není možné dle zásady *in dubio pro reo* uložit podezřelému sankci. Podmínkou však není, aby byl pachatel

⁵² SLÁDEČEK: *Obecné správní právo*, s. 164. K tomu rovněž Rozsudek NSS čj. 1 As 27/2008-67 ze dne 16. 4. 2008.

⁵³ POTMĚŠIL, Jan. Poznámky k věcnému záměru nového zákona o přestupcích. *Správní právo*, 2014, roč. 47, č. 1-2, s. 118.

⁵⁴ Vládní návrh PřesZ, sněmovní tisk č. 555/0, § 20 – 23. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=555&CT1=0>>.

⁵⁵ HENDRYCH: *Správní právo...*, s. 443.

přestupku při konkrétním protiprávním jednání přímo přistižen.⁵⁶ Předpokladem není ani to, aby blokové řízení bylo vedeno okamžitě na místě, tedy ihned po spáchání přestupku. Někteří autoři dokonce uvádí, že není vyloučeno, aby bylo blokové řízení zahájeno až v průběhu již zahájeného nezkráceného řízení (např. při ústním jednání by správní orgán navrhl obviněnému projednání přestupku v blokovém řízení).⁵⁷ V takovém případě musí být splněny všechny zákonné podmínky pro konání blokového řízení, přičemž příslušné správní orgány shledají vyřízení přestupku uložením blokové pokuty za přijatelnější, než pokračovat v pracném a formálně náročném správním řízení.⁵⁸ Souhlasím ovšem s názorem Matese, který uvádí, že v takovém případě vzniká překážka litispendence, protože jedno řízení (nezkrácené) již probíhá a další tedy nemůže být zahájeno ve stejné věci.⁵⁹ Navíc tento postup s ohledem na časový odstup od spáchání přestupku by již nebyl natolik výchovný.⁶⁰

Zákon o přestupcích dovoluje sice zastavit řízení v § 76 odst. 1 písm. h), pokud byla za přestupek uložena bloková pokuta. Aby ta mohla být uložena, musí proběhnout blokové řízení, ve kterém by byla pokuta uložena, ale jelikož již bylo zahájeno nezkrácené přestupkové řízení, není možné zahájit řízení jiné – překážka litispendence. Výše jsem uvedl, že blokové řízení v podstatě splývá v okamžik vydání rozhodnutí. Teoreticky by snad připadala v úvahu možnost, kdy by bylo v jednom okamžiku rozhodnuto o uložení blokové pokuty a zároveň o zastavení řízení dle § 76 odst. 1 písm. h) PřesZ. Potom by neměla překážka litispendence vůbec nastat a bylo by možné uložit blokovou pokutu později, ne však v průběhu již zahájeného nezkráceného řízení, ale až současně s jeho zastavením. Uvedená situace ovšem naráží na skutečnost, že v blokovém řízení není vydáváno klasické rozhodnutí, které může obsahovat více výroků, ale rozhodnutí představuje vydání pokutového bloku. Překážku litispendence tak není možné ani uvedeným způsobem překonat.

V souvislosti s překážkou litispendence chci upozornit na případy, kdy je podezřelému zasláno předvolání k podání vysvětlení, před tím, než je zahájeno řízení o přestupku a teprve bude rozhodnuto, jak bude celá věc vyřízena. Samotným předvoláním k podání vysvětlení dle § 137 SpŘ se ještě nezahajuje správní řízení,⁶¹ tedy neexistuje překážka litispendence. Proto, pokud by po podání vysvětlení byly splněny základní podmínky blokového řízení, bylo by možné

⁵⁶ JEMELKA: *Zákon o přestupcích: komentář*, s. 456.

⁵⁷ K tomu viz KOPECKÝ: *Blokové a příkazní řízení... Správní právo*, s. 6. Stejný názor zastává ČERVENÝ, Zdeněk a kol.: *Přestupkové právo: komentář*, s. 170.

⁵⁸ ČERVENÝ, Zdeněk a kol.: *Přestupkové právo: komentář*, s. 170.

⁵⁹ MATES: *Základy správního...*, s. 135.

⁶⁰ KUČEROVÁ, Helena. *Dopravní přestupky v praxi aneb Projednávání dopravních přestupků ve správním řízení*. Linde Praha, 2002, s. 129 – 130.

⁶¹ HENDRYCH: *Správní právo...*, s. 375.

uložit blokovou pokutu. Je důležité tuto situaci nezaměňovat, protože předvoláním ještě nebylo správní řízení zahájeno.

Ještě zbývá odpovědět na to, jak je možné spolehlivě zjistit spáchání přestupku. Zjištění přestupku není ani tak věcí dokazování (které se v blokovém řízení neprovádí),⁶² ale souvisí zejména s pravomocemi osoby pověřené k projednávání přestupků. Nejlépe je to vidět na příslušníkovi Policie ČR, který při šetření postupuje podle oprávnění daných mu zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon dává policistovi např. oprávnění požadovat vysvětlení,⁶³ provedení orientačního vyšetření při podezření na ovlivnění alkoholem,⁶⁴ atd.⁶⁵ Blokové řízení je sice zahajováno správním orgánem, avšak spolehlivé zjištění přestupku je fakticky v rukách osoby podezřelé ze spáchání přestupku, protože ta rozhodne o tom, jestli považuje přestupek za spolehlivě zjištěný a bude probíhat blokové řízení, nebo bude vyžadovat další dokazování, tedy proběhne řádné přestupkové řízení.⁶⁶ Zákon výslovně nezakotvuje povinnost oprávněné osoby seznámit podezřelého s podklady svědčícími o jeho vině. Pokud oprávněná osoba odmítne tyto podklady ukázat podezřelému, měl by ten využít svého práva na zahájení řádného přestupkového řízení.

2.3 Nestačí domluva

Další podmínkou blokového řízení je nedostatek domluvy s pachatelem přestupku. Blokové řízení je charakteristické tím, že dopadá na méně závažné přestupky a projev tohoto charakteristického rysu můžeme spatřit právě v této podmínce.⁶⁷ Z té vyplývá, že ačkoliv existuje jednání formálně naplňující znaky přestupku, jeho společenská škodlivost je nízká.⁶⁸ Správní orgán by se potom měl pokusit vyřešit celou situaci domluvou, když stačí „k nápravě samo projednání tímto výchovných způsobem“⁶⁹. Správní orgán musí vždy zvážit konkrétní okolnosti případu, a s ohledem na ně vyhodnotit, zda je domluva namístě, nebo zda je porušení společenského zájmu natolik závažné a přestupek byl spáchán za takových okolností, že domluva stačit nebude, ale přesto není natolik závažné, aby bylo nutné přistoupit k řádnému přestupkovému řízení. Správní orgán proto musí již v tomto okamžiku využít správní uvážení a zhodnotit, jaké projednání bude v daném případě nejlepší.

⁶² Rozsudek NSS čj. 6 As 49/2003-46 ze dne 29. 12. 2004.

⁶³ § 61 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů, na základě kterého může policista požadovat vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení přestupku a jeho pachatele.

⁶⁴ Tamtéž, § 67 odst. 1 písm. b).

⁶⁵ MATES: *Základy správního...*, s. 112.

⁶⁶ JEMELKA: *Zákon o přestupcích: komentář*, s. 457.

⁶⁷ ČERVENÝ, Zdeněk a kol.: *Přestupkové právo: komentář*, s. 170.

⁶⁸ JEMELKA: *Zákon o přestupcích: komentář*, s. 458.

⁶⁹ DRDÁCKÝ, O blokovém řízení..., s. 334.

Domluva není sankcí, a pokud k ní dojde, není založena překážka rei iudicate – nevydává se žádné rozhodnutí. Pokud tedy vyjdou najevo další okolnosti, je možné zahájit blokové nebo přestupkové řízení.⁷⁰ Vyřešení věci domluvou není součástí blokového řízení, ale používá se namísto něho.⁷¹

2.4 Ochota zaplatit pokutu

Za předpokladu, že nebude v konkrétním případě stačit vyřešení přestupku domluvou, musí být pachatel ochotný pokutu zaplatit. Tento souhlas zahrnuje kromě souhlasu se samotným zaplacením pokuty rovněž souhlas obviněného s projednáním přestupku v blokovém řízení, s právní kvalifikací skutku a výší uložené pokuty.⁷²

Judikatura se musela postarat o výklad toho, kterým konkrétním okamžikem obviněný souhlasí s projednáním přestupku v blokovém řízení. Tímto okamžikem je až samotný podpis pokutového bloku. Až tímto úkonem obviněný „stvrzuje svůj souhlas se spolehlivým zjištěním přestupku a s jeho projednáním v blokovém řízení“.⁷³ S touto podmínkou jsou potom spojeny i další následky. Pachatel např. musí být včas poučen, že proti uložení pokuty v blokovém řízení se nelze odvolat, tedy ztrácí možnost následné obrany. Problém však je, že již není upozorněn na nemožnost bránit se v řízení před soudem, kterou sice zákon výslovně nestanoví, ale soudní praxe k tomuto závěru došla na základě nemožnosti odvolání. Pro pachatele je proto důležité si uvědomit, že pokud souhlasí s projednáním přestupku v blokovém řízení, vzdává se práva na odvolání a jako jediná obrana přicházejí v úvahu pouze mimořádné opravné prostředky, které se uplatňují velice obtížně.⁷⁴

Dalším problémem je, že pachatel ani neví, co vše svým podpisem stvrzuje (s čím souhlasí), protože o tom většinou není náležitě poučen a z pokutového bloku to dostatečně neplyne. S tím souvisí i to, že pachatel je často postaven před hotovou věc a není poučen o tom, že s projednáním přestupku v blokovém řízení nemusí souhlasit. Zákon přímo u blokového řízení nestanovuje poučovací povinnost. Ta obecně vyplývá ze zásad činnosti správních orgánů.⁷⁵ Poučovací povinnost je zde vymezena poměrně široce, přičemž její aplikace je vázána na poučování správního orgánu „v souvislosti s jeho úkonem“. Poučení je tedy povinné tehdy, pokud je to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné.⁷⁶ Na pokutovém bloku je poučení soustředěno pouze do nemožnosti odvolání, přičemž zbytek je

⁷⁰ JEMELKA: *Zákon o přestupcích: komentář*, s. 458.

⁷¹ Tamtéž.

⁷² HENDRYCH: *Správní právo...*, s. 443.

⁷³ Rozsudek NSS čj. 8 As 68/2010 – 81 ze dne 29. 12. 2010.

⁷⁴ K tomu podrobněji v kapitole č. 5.

⁷⁵ § 4 odst. 2 SpŘ, který stanovuje obecnou poučovací povinnost při jednání se správními orgány.

⁷⁶ JEMELKA, Luboš a kol. *Správní řád: komentář*. 4. vyd. Praha: C.H. Beck, 2013, k § 4 odst. 2, s. 34 - 35.

ponechán na ústním poučení oprávněné osoby. Bohužel jediným řešením této situace je, že by pokutové bloky obsahovaly rozsáhlé a náležité poučení, ve kterém by bylo obsaženo, že pachatel nemusí souhlasit s blokovým řízením, jaké by to pro něj mělo následky, příp. poučení o tom, co svým podpisem stvrzuje, tedy s čím souhlasí.

Mnohdy přestupci namítají, že si v dané situaci neuvědomili, s čím vším vyslovují souhlas a nebyli o tom ani dostatečně vyrozuměni. Úprava poučení tak stále trochu pokulhává a jeho změna na pokutovém bloku a kladení většího důrazu na ústní poučení ze strany oprávněné osoby je řešením, jak zabránit nesprávnému nebo neúplnému poučení ze strany správního orgánu. Konkrétnější úprava na pokutovém bloku může být v současnosti problém, protože ke změně pokutových bloků se přistoupilo v roce 2013. K dalším změnám v poučení by však mohlo dojít v souvislosti s připravovanou úpravou nového PřesZ. Současnou novinkou alespoň je, že přestupce má výslovné právo nahlédnout do všech částí pokutového bloku, které podepisuje.⁷⁷

Věcný záměr PřesZ počítá de lege ferenda se zavedením příkazu na místě namísto blokového řízení.⁷⁸ Je tomu z důvodu velké podobnosti těchto typů řízení. Příkaz bude subsidiárně upraven v § 150 SpŘ. Podle něj stačí pouze souhlas obviněného se zjištěním, že byl přestupek spáchán. De lege ferenda by měl PřesZ navíc konkretizovat, že souhlas obviněného bude obsahovat zároveň souhlas se zjištěním stavu věci, právní kvalifikací skutku, s uložením pokuty vydáním příkazového bloku a její výší.⁷⁹

Madleňáková upozorňuje v souvislosti se souhlasem na zásadu zákazu sebeobviňování, protože tímto prohlášením pachatel sám sebe usvědčuje ze spáchání deliktu.⁸⁰ Jedná se o případ podobný dohodě o vině a trestu jako zvláštního způsobu řízení v trestním právu procesním.⁸¹ Podobnost spočívá v tom, že podmínkou obou těchto řízení je souhlas pachatele se spácháním skutku, pro který je řízení vedeno a následná nemožnost odvolání. Oba tyto instituty byly do práva vtěleny z důvodu zjednodušení a úbytku práce státních orgánů. Ovšem na rozdíl od dohody o vině a trestu, souhlas s blokovou pokutou nepodléhá soudnímu přezkumu, není zde nutná obhajoba ani další brzdy, kterými je dohoda o vině a trestu vybavena.⁸² U blokového řízení je tak dodrženo pouze to, že se vztahuje na méně závažné delikty. Problematika zákazu sebeobviňování v blokovém řízení není v rámci teorie dostatečně řešena a věnuje se jí spíše trestní právo. Ačkoliv může k porušení této zásady v blokovém řízení teoreticky dojít, je zřejmé,

⁷⁷ Toto právo je součástí poučení na pokutovém bloku. Zároveň je zde stanovena povinnost oprávněné úřední osoby předložit vyplněný pokutový blok k nahlédnutí.

⁷⁸ Věcný záměr PřesZ, s. 126 – 128.

⁷⁹ Tamtéž, § 91 odst. 1.

⁸⁰ Komentář MADLEŇÁKOVÁ, Lucia k BOBEK, Michal. *Jan Potměšil: Sporné přestupkové judikáty NSS III.* [online]. Jinepravo.blogspot.cz, 3. 7. 2010 [cit. 20. 7. 2015]. Dostupné na <<http://jinepravo.blogspot.cz/2010/07/jan-potmesil-sporne-prestupkove.html>>.

⁸¹ § 175a, § 314o zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů.

⁸² LICHNOVSKÝ, Vladimír. K otázce ukládání sankcí v rámci dohody o vině a trestu. *Trestní právo*, 2014, č. 3, s. 5.

že praxe a teorie se v této části budou rozcházet. Nedá se totiž očekávat, že by po uložení blokové pokuty následoval její přezkum. To by bylo jednak prakticky nemožné (nedostatek podkladů) a zároveň by to narušovalo účel blokového řízení. Praxe si tak musí vystačit s tím, že obviněný není k souhlasu nucen a je pouze na něm, zda se rozhodne pro projednání přestupku v blokovém řízení, nebo bude chtít, aby proběhlo v dané věci řádné přestupkové řízení.

Zákon rovněž pamatuje na situace, kdy pachatel souhlasí se zaplacením pokuty, ale není schopen ji zaplatit na místě. V takovém případě má pachatel možnost zaplatit pokutu později (o tom viz dále).⁸³ Není tedy nutné, aby pachatel platil pokutu ihned na místě (na výzvu správního orgánu bezprostředně po spáchání přestupku), ale postačí, pokud bude pachatel se zaplacením pokuty souhlasit svým podpisem.

Jestliže pachatel nebude s některou z výše uvedených podmínek souhlasit, využívá tím svého práva na zahájení nezkráceného správního řízení o přestupku dle § 67 an. PřesZ, o čemž musí být poučen (příp. s ním může být zahájeno příkazní řízení dle § 87 PřesZ). Kopecký uvádí, že pokud není pachatel ochoten zaplatit pokutu, je třeba na blokové řízení hledět, jako by ani nebylo zahájeno.⁸⁴ S ohledem na judikaturu, podle níž je blokové řízení soustředěno do jediného okamžiku, kterým je vydání pokutového bloku,⁸⁵ nelze s touto fikcí souhlasit, protože blokové řízení vůbec neproběhlo. Pokud neproběhne blokové ani příkazní řízení, pověřená osoba podá oznámení o přestupku příslušnému správnímu orgánu, který celou věc vyřeší v řádném přestupkovém řízení (kde bude vedeno ústní jednání).⁸⁶

Na projednání přestupku v blokovém řízení neexistuje právní nárok. Tedy, i při splnění všech podmínek blokového řízení, je jeho zahájení zcela v dispozici správního orgánu příslušného k projednání přestupku.⁸⁷

2.5 Negativní podmínky

Negativní podmínkou je, že „v blokovém řízení nelze projednat přestupky, které lze projednat jen na návrh.“⁸⁸ Výčet návrhových přestupků uvádí § 68 odst. 1 PřesZ. Jedná se o taxativní výčet, který může být případně rozšířen o další návrhové přestupky uvedené ve zvláštních zákonech. Ostatní přestupky se projednávají ex offio.⁸⁹

Důvodem vytvoření návrhových přestupků je zejména vztah mezi osobami blízkými, které nemusí mít vždy zájem na potrestání pachatele a veřejný zájem na potrestání není tak

⁸³ § 85 odst. 3 PřesZ.

⁸⁴ KOPECKÝ: Blokové a příkazní řízení..., s. 5.

⁸⁵ Usnesení NSS čj. 1 As 21/2010 – 65 ze dne 12. 3. 2013.

⁸⁶ HORZINKOVÁ, ČECHMÁNEK: *Přestupky a správní trestání*, s. 161.

⁸⁷ JEMELKA: *Zákon o přestupcích: komentář*, s. 457 – 459.

⁸⁸ § 84 odst. 4 PřesZ.

⁸⁹ § 67 odst. 1 PřesZ.

zásadní. Návrhové přestupky představují průlom do zásady oficality.⁹⁰ Právě to je důvodem úplného vyloučení těchto přestupků z blokového řízení. Pro správní orgán je totiž jednak velice obtížné stíhat tyto přestupky, protože se o nich mnohdy ani nedozví a pokud by zjistil spáchání přestupku, musel by si správní orgán před jeho projednáním nejprve vyžádat od postižené osoby návrh k zahájení řízení. Muselo by se jednat o kvalifikovaný návrh podaný v subjektivní tříměsíční lhůtě, pouhý souhlas nestačí.⁹¹ Tímto by byla popřena rychlost a efektivita blokového řízení.

Nově se do PřesZ dostane ještě druhá negativní podmínka, podle které „nelze projednat přestupek, je-li spáchán opakovaně (§91a) a za spáchání takového přestupku se ukládá vyšší sankce.“⁹² Zákon přímo odkazuje na § 91a PřesZ, jenž bude nově obsahovat definici recidivy. Ta byla upravena kvůli zavedení centrální evidence přestupků. V blokovém řízení tak nepůjde projednat přestupky, které jsou spáchány opakovaně, tedy ty, jež se evidují, a zároveň je za ně ukládána vyšší sankce pro závažnost opakovaného spáchání přestupku.⁹³ Důvodem této negativní podmínky je závažnost recidivního chování a neadekvátnost současných sankcí. Proto je nutné, aby bylo v takových případech vedeno řádné přestupkové řízení.

Další negativní podmínkou je, že bloková pokuta nemůže být uložena osobě omezené na svéprávnosti. Tato podmínka není zákonem výslovně stanovena a v literatuře ani v judikatuře nebývá zmiňována. Setkat se s ní můžeme pouze v rámci příkazního řízení.⁹⁴ V rámci blokového řízení na ni bohužel bylo zapomenuto. Těžko si však lze představit situace, kdy je ukládána bloková pokuta osobě omezené na svéprávnosti. Neznamená to ovšem, že takové osobě nemůže být uložena pokuta vůbec. PřesZ váže odpovědnost nikoli na svéprávnost, ale na přičetnost.⁹⁵ U osoby s omezenou svéprávností bude často existovat domněnka o její nepřičetnosti.⁹⁶ Proto není možné vést blokové řízení, ale řádné přestupkové řízení, kde bude přičetnost osoby v souvislosti s omezenou svéprávností řádně posouzena. De lege ferenda se s touto negativní podmínkou v novém PřesZ počítá a zákonem bude výslovně upravena.⁹⁷

⁹⁰ ČERVENÝ, Zdeněk a kol.: *Přestupkové právo: komentář*, s. 148.

⁹¹ FIALA, Zdeněk. *Několik poznámek k projednávání návrhových přestupků*. Sborník, Masarykova univerzita, Brno, 2013, s. 833. Dostupné na <https://www.law.muni.cz/sborniky/dny_prava_2012/prispevky-spravnitrestani.html>.

⁹² § 84 odst. 4 PřesZ, ve znění z. č. 204/2015 Sb., změna bude účinná od 1. 10. 2016.

⁹³ Důvodová zpráva k novele zákona č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, k bodu 26 a 27 (k § 84). Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=368&CT1=0>>.

⁹⁴ § 87 odst. 2 PřesZ.

⁹⁵ § 5 odst. 2 PřesZ.

⁹⁶ JEMELKA: *Zákon o přestupcích: komentář*, s. 480. Zpracoval Pavel Vetešník.

⁹⁷ Vládní návrh PřesZ, s. 209.

3 Vymezení blokové pokuty

Přestupkový zákon vyjmenovává v § 11 druhy sankcí, které je možné pachateli přestupku uložit. Tím je mj. naplněna zásada nulla poena sine lege vyjádřená v čl. 39 LZPS.⁹⁸ V samotném blokovém řízení nás zajímá výlučně pokuta, jako jediný zde použitelný druh sankce.⁹⁹ Pokud tedy nelze vyřídit přestupek domluvou (výchovným zadostiučiněním), bude uložena pokuta.

Pokuta je sankcí majetkové povahy, která představuje právní následek plynoucí z prokázané odpovědnosti za přestupek uložený v blokovém řízení.¹⁰⁰ V blokovém řízení nelze uložit ani ochranná opatření (tj. omezující opatření či zabránění věci) a rovněž nelze rozhodnout o nároku na náhradu škody.¹⁰¹

3.1 Příslušnost k projednání přestupků v blokovém řízení

Většina si pod orgánem příslušným k projednání přestupků v blokovém řízení vybaví Policii ČR a obecní policii při projednávání přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Tyto přestupky projednávány často v blokovém řízení tvoří sice velkou část všech blokových pokut, ale policie není jediným orgánem příslušným k jejich ukládání. Spektrum orgánů, které jsou k tomuto oprávněny, je daleko širší. Obecně lze konstatovat, že k ukládání a vybírání pokut v blokovém řízení „jsou oprávněny všechny správní orgány, v jejichž působnosti je projednávání přestupků“.¹⁰² Konkrétněji tuto příslušnost k projednání přestupků v blokovém řízení stanovuje § 84 odst. 3 PřesZ. Těmito orgány jsou

- správní orgány, do jejichž působnosti náleží projednávání přestupků (tj. odkaz na § 52 PřesZ),
- osoby pověřené těmito správními orgány k projednání přestupků a
- orgány určené zákonem o přestupcích nebo jiným zákonem.¹⁰³

Mezi správní orgány, do jejichž působnosti náleží projednávání přestupků, můžeme zařadit zejména obecní úřady, příp. zvláštní orgány obcí dle § 52 písm. a) PřesZ.¹⁰⁴ Obce projednávají

⁹⁸ HENDRYCH: *Správní právo...*, s. 434

⁹⁹ § 13 odst. 2 PřesZ.

¹⁰⁰ SLÁDEČEK: *Obecné správní právo*, s. 211.

¹⁰¹ ČERVENÝ, Zdeněk a kol.: *Přestupkové právo: komentář*, s. 171

¹⁰² HORZINKOVÁ, ČECHMÁNEK: *Přestupky a správní trestání*, s. 161.

¹⁰³ § 84 odst. 3 PřesZ.

¹⁰⁴ V malých obcích je k projednání přestupků příslušný obecní úřad, jehož činnost vykonává zpravidla starosta obce, příp. osoby/oddělení pověřené k této činnosti dle § 102 odst. 2 písm. f) z. č. 128/2000 Sb., o obcích. Starosta může zřídit dle § 106 z. o obcích a § 52 odst. 3 PřesZ přestupkovou komisi, která projednává přestupky místo obecního úřadu. Poslední možností je, že rada obce zřídí komisi rady obce (§ 102 odst. 2 písm. h) z. o obcích). Ta může projednávat přestupky v samostatné působnosti obce a starosta na ni může přenést i výkon přenesené působnosti (§ 103 odst. 4 písm. c) z. o obcích). Tuto možnost však návrh Věcného záměru PřesZ výslovně vylučuje z důvodu přenosu přestupkové agendy na obecní úřady obce s rozšířenou působností. Nakonec sem můžeme ještě zařadit obecní policii, kterou zřizuje zastupitelstvo obce jako orgán obce.

přestupky v rámci přenesené působnosti (jedná se o výkon státní správy).¹⁰⁵ Dle věcného záměru PřesZ by výjimku měly představovat přestupky spáchané porušením povinnosti stanovené v obecně závazných vyhláškách obce či kraje – tyto přestupky mají být součástí výkonu samostatné působnosti.¹⁰⁶ Obce však nemohou projednávat všechny přestupky, ale pouze ty, které taxativně stanoví PřesZ.¹⁰⁷ Mezi orgány určené zákonem o přestupcích patří ještě orgány Policie ČR na základě § 52 písm. b) PřesZ a dále sem patří jiné správní orgány zmocněné § 86 PřesZ.¹⁰⁸ Nakonec jsou oprávněny také správní orgány zmocněné k tomu zvláštními zákony (např. Policie ČR, celní úřady, orgány ochrany přírody, ČNB, krajská veterinární správa, stráž přírody, lesní stráž atd.).¹⁰⁹

Nově bude k projednání taxativně vyjmenovaných přestupků v blokovém řízení oprávněna i Vojenská policie.¹¹⁰ Ta byla dříve výslovně vyjmuta. Důvodem bylo, že vojenští policisté se s přestupky často setkávají a nebudou již muset předávat věc jiným orgánům, čímž dojde k odlehčení administrativy.¹¹¹

Správní orgán příslušný k projednání přestupků v blokovém řízení může také pověřit fyzickou osobu k ukládání a vybírání pokut, a to v rozsahu, v jakém může tento správní orgán vykonávat svoji působnost.¹¹² Zákon blíže neuvádí, jaké předpoklady musí mít osoba pověřená k projednávání blokových pokut. Ta by však měla být plně svéprávná, mít odpovídající znalosti a morální vlastnosti, musí být seznámena s PřesZ a nakonec musí být s touto osobou uzavřena dohoda o hmotné odpovědnosti za hodnoty svěřené k vyúčtování.¹¹³ Okruh osob, které mohou být správním orgánem pověřeny k projednávání přestupků v blokovém řízení, upravují zvláštní zákony.¹¹⁴ Zpravidla se bude jednat o zaměstnance nebo členy správního orgánu. Jistě touto osobou nemůže být kdokoli, ale pouze osoba, která má k oprávněnému orgánu určitý vztah a může tedy vykonávat pravomoc tohoto orgánu.

Pověřit určitou osobu ukládáním a vybíráním pokut v blokovém řízení může správní orgán toliko v rozsahu, v jakém je založena jeho působnost (v praxi nejčastěji obce, kde není zřízena obecní policie). Pověřené osoby jsou povinny prokázat, že jsou oprávněné ukládat a vybírat pokuty v blokovém řízení. Vládní návrh PřesZ nově stanovuje požadavky na

¹⁰⁵ § 95a PřesZ.

¹⁰⁶ Věcný záměr PřesZ, s. 145.

¹⁰⁷ § 53 PřesZ.

¹⁰⁸ Toto ustanovení zmocňuje vyjmenované správní orgány pouze k projednávání zde vymezených přestupků, pokud zvláštní zákon tuto působnost nerozšiřuje. Viz Rozsudek NSS čj. 5 As 16/2008-68 ze dne 15. 1. 2009.

¹⁰⁹ MATES: *Základy správního...*, s. 136.

¹¹⁰ § 86 písm. b) PřesZ, ve znění z. č. 204/2015 s účinností od 1. 10. 2016

¹¹¹ Důvodová zpráva k z. č. 204/2015 Sb., k bodu 29 a 30, k § 86.

¹¹² MATES: *Základy správního...*, s. 136.

¹¹³ ČERNÝ, Jan a kol. *Přestupkové řízení: příručka pro praxi...*, s. 161.

¹¹⁴ KOPECKÝ: *Blokové a příkazní řízení...*, s. 12.

oprávněnou úřední osobu. Zakotvuje také výjimku, že tyto požadavky nemusí splňovat osoba projednávající přestupek na místě.¹¹⁵

Toto oprávnění vzniká ex actu, kdy pověřená osoba obdrží od funkčně příslušného správního orgánu zmocnění k ukládání a vybírání pokut v blokovém řízení. Funkčně příslušným je dle rozhodnutí rady obce např. komise pro projednávání přestupků, starosta, vedoucí úřadu atd.¹¹⁶ Zmocněním se rozumí pověřovací listina, která musí obsahovat určité náležitosti (označení pověřovacího správního orgánu, údaje pověřené osoby, evidenční číslo, číslo občanského/služebního průkazu, které přestupky může projednávat, razítko, jméno, funkci a podpis výstavce pověření, datum).¹¹⁷ Tímto zmocněním se musí oprávněná osoba prokazovat při projednávání přestupků, pokud je o to požádána.¹¹⁸ Oprávnění nemusí prokazovat ten orgán nebo osoba, jejíž pravomoc k provedení blokového řízení plyne ze zákona.¹¹⁹

Věcný záměr PřesZ navrhuje, aby byla přestupková agenda přenesena pouze na obce s rozšířenou působností (tzv. obce III. stupně), kterých je v ČR 205.¹²⁰ Důvodem této zásadní změny je podle návrhu větší finanční efektivita a vyšší efektivita obcí III. stupně při projednávání přestupků, a to že většina obcí takto již přenesla svoji pravomoc veřejnoprávní smlouvou. Podle návrhu dnes projednává přestupky jen 31% obcí.¹²¹ V souladu s tímto jde i vládní návrh PřesZ.¹²² Tato koncentrace veřejné moci není podle mě krok správným směrem. Domnívám se, že současná situace, kdy je možné tuto pravomoc přenést veřejnoprávní smlouvou, je dostačující a obce se samy mohou rozhodnout, zda budou tuto agendu vykonávat. Navíc by mohlo dojít k problematickému geografickému rozdělení agendy a špatné dostupnosti příslušných orgánů k případům, což ukazuje i modelace věcného záměru (viz Příloha č. 1).¹²³ Komise pro hodnocení dopadů regulace uvedla, že tato změna k velké regulaci nákladů nepovede.¹²⁴

3.2 Kritéria a výše blokové pokuty

Obecnou výši pokuty stanovuje zákon pouze s uvedením horní hranice, která nesmí v blokovém řízení přesáhnout 5 000 Kč, pokud PřesZ nebo jiný zákon nepřipouští uložit

¹¹⁵ Vládní návrh PřesZ, § 111.

¹¹⁶ ČERNÝ, Jan a kol. *Přestupkové řízení: příručka...*, s. 161.

¹¹⁷ Tamtéž, s. 161. + ČERVENÝ, Zdeněk a kol.: *Přestupkové právo: komentář*, s. 172, k tomu ještě uvádí horní hranici pokuty, k jejímuž uložení je osoba oprávněna, příp. doba, na kterou je pověření vydáno.

¹¹⁸ ČERNÝ, Jan a kol. *Přestupkové řízení: příručka...*, s. 162.

¹¹⁹ Tamtéž.

¹²⁰ Věcný záměr PřesZ, s. 42, 55.

¹²¹ Tamtéž, s. 42 – 43.

¹²² Vládní návrh PřesZ, § 60.

¹²³ Věcný záměr PřesZ, s. 35 – 38. Pro příklad uvádím pouze situaci v Olomouckém kraji a průměrnou modelaci krajů.

¹²⁴ Stanovisko komise pro hodnocení dopadů regulace (RIA) k věcnému záměru PřesZ ze dne 11. 3. 2013, čj. 51/13/REV1. Dostupné na <<http://www.vlada.cz/cz/ppov/lrv/ria/databaze/mv-13--vecny-zamer-zakona-o-prestupcich-a-o-řízení-o-nich-94141/>>.

v blokovém řízení pokutu vyšší.¹²⁵ Přestože jiný zákon může stanovit vyšší pokutu než 5 000 Kč, měl by zákonodárce při tvorbě legislativy pamatovat na to, že blokové řízení slouží zejména k projednávání méně závažných přestupků, a tedy maximální výše pokuty by neměla být příliš vysoká. Omezení představují mladiství, kteří mají vždy oproti ostatním pachatelům zvláštní postavení. V blokovém řízení je možné uložit mladistvému pokutu do 2 500 Kč.¹²⁶

Bloková pokuta bývá v zákoně stanovena s uvedením pevné sazby s absolutní horní hranicí,¹²⁷ přičemž dolní hranice se zpravidla neužívá.¹²⁸ Správní orgán musí při určení její výše užívat tzv. správní uvážení (diskreci), ve které je omezen jednak limitem horní hranice a jednak zákazem libovůle.¹²⁹ Přestože je blokové řízení specifické, i zde se pro určení výše pokuty uplatní obecná kritéria k posouzení závažnosti přestupku uvedená v § 12 odst. 1 PřesZ, kdy se přihlédne zejména ke způsobu spáchání přestupku, jeho následkům, dále k okolnostem, za kterých byl přestupek spáchán, k míře zavinění, pohnutkám a nakonec k samotné osobě pachatele. Tato kritéria představují užití správního uvážení a musí být zohledněna oprávněnou osobou, aby mohla být uložena efektivní sankce, která naplní svůj účel.¹³⁰ Zároveň je třeba mít na paměti, že § 12 odst. 1 PřesZ představuje pouze demonstrativní výčet.¹³¹

Při stanovování výše blokové pokuty musí být zohledněny také zásady zákonnosti, spravedlnosti, individualizace a přiměřenosti. Každá z těchto zásad má v praxi své uplatnění. Výše pokuty musí být uložena v zákonem stanovených mezích. Zásada individualizace představuje zohlednění konkrétních okolností případu. Pokuta musí být spravedlivá jednak k osobě pachatele a rovněž se musí zohlednit zájmy společnosti, příp. poškozeného.¹³² Výše uložené pokuty musí být nakonec přiměřená s ohledem na skutečnosti uvedené v § 12 odst. 1 PřesZ. Výsledkem má být taková pokuta, která bude mít zabraňující (preventivní) účinek v budoucnosti¹³³ a zároveň účinek represivní (pachatel by se měl cítit dostatečně potrestán).

Vyloučeny nejsou ani případy, kdy pachatel jedním nebo více skutky¹³⁴ spáchá více přestupků – tzv. souběh přestupků, který může být projednán ve společném řízení dle § 57 PřesZ při splnění zde uvedených podmínek.¹³⁵ V takovém případě se uloží pouze jedna pokuta, ve které

¹²⁵ § 13 odst. 2 PřesZ.

¹²⁶ § 19 odst. 3 PřesZ.

¹²⁷ MATES: *Základy správního...*, s. 99.

¹²⁸ Zákonodárce tím vyhovuje požadavku ústavnosti, protože dolní hranice brání řádné individualizaci – viz Nález ÚS ČR Pl. ÚS 3/02 ze dne 13. 8. 2002.

¹²⁹ MATES: *Základy správního...*, s. 97.

¹³⁰ HENDRYCH: *Správní právo...*, s. 434

¹³¹ MATES: *Základy správního...*, s. 95.

¹³² HENDRYCH: *Správní právo...*, s. 435.

¹³³ Tamtéž, s. 435.

¹³⁴ Skutek je událost ve vnějším světě vyvolaná jednáním člověka, která může mít znaky jednoho, či více přestupků, příp. žádného přestupku. Je důležité rozlišovat pojem skutek od pojmu přestupek. Podrobněji viz JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 4. vydání. Praha: Leges, 2014, s. 343 – 344.

¹³⁵ HORZINKOVÁ, ČECHMÁNEK: *Přestupky a správní trestání*, s. 43 k § 12/2.

budou zohledněna obě protiprávní jednání, jichž se pachatel dopustil a tato pokuta bude uložena dle absorpční zásady „v rámci sazby přípustné k uložení za ten z projednávaných přestupků, za nějž je stanovena sazba nejvyšší.“¹³⁶ Podmínkou však je, aby k projednání všech těchto přestupků, byl příslušný týž správní orgán.¹³⁷

Aktuální otázkou týkající se výše blokové pokuty byla donedávna její represivní a výchovná funkce vzhledem k její obecné horní hranici. Ta totiž představovala před nabytím účinnosti zákona č. 204/2015 Sb., pouze 1 000 Kč.¹³⁸ Pokud se podíváme do historie, tak do května 1995 byla maximální výše pokuty uložené v blokovém řízení 500 Kč.¹³⁹ Od 1. června 1995¹⁴⁰ až do září 2015 byla maximální výše blokové pokuty 1 000 Kč.¹⁴¹ Tzn., že zákonodárce více jak 20 let nepřistoupil k novelizaci výše blokové pokuty, ačkoliv zde máme určitou míru inflace. Problematika hranice 1 000 Kč byla reflektována alespoň zvláštními zákony, v nichž je zpravidla stanovena jiná výše pokuty za přestupky těmito zákony upravenými. Mates k tomu uvádí, že ustanovení o obecné hranici dle § 13 odst. 2 „je třeba chápat jako určitou pojistku pro případ, že by zákonodárce opomněl výši pokuty stanovit...“¹⁴² Zákonodárce tento nedostatek reflektoval v novele zákona č. 204/2015 Sb., kterým se mění PřesZ, a který nabyl účinnosti v říjnu 2015.

Z důvodové zprávy plyne, že změna hranice reaguje na požadavky praxe a tato hranice je jakousi přípravnou fází na přijetí nového PřesZ (se kterým počítá věcný záměr PřesZ).¹⁴³ Ve vládním návrhu PřesZ se potom počítá s pokutou ještě vyšší, a to nejvýše 10 000 Kč (u mladistvých 2 500 Kč), přičemž pokuta bude ukládána formou příkazového bloku.¹⁴⁴ Věcný záměr PřesZ však neuvádí, jak je tomu dnes, že zvláštní zákon může stanovit i pokutu vyšší. Může se tak zdát, že hranice 10 000 Kč bude skutečně maximum a zvláštní zákony na tom nemohou nic změnit. Důvodová zpráva k vládnímu návrhu PřesZ ovšem říká, že zvláštní zákony mohou stanovit jinou (vyšší) hranici.¹⁴⁵ K této hranici snad jen uvedu, že ačkoli je nutné přikročit ke zvýšení obecné horní hranice blokové pokuty, tato částka se mi zatím jeví jako příliš vysoká. Věcný záměr PřesZ k ní bohužel nic neuvádí, a tak doufám, že pokud by u toho zákonodárce zůstal, bude tato hranice využívána rozumně s ohledem na povahu blokového řízení.

¹³⁶ ČERVENÝ, Zdeněk a kol.: *Přestupkové právo: komentář*, s. 171

¹³⁷ MATES: *Základy správního...*, s. 95.

¹³⁸ Úprava PřesZ do 30. 9. 2015, ve znění z. č. 308/2013 Sb.

¹³⁹ Pokuta ve výši 500 Kč byla upravena v PřesZ od jeho vzniku (tj. 1. 1. 1995) do 31. 5. 1995. Můžeme tak vidět, že zákonodárce, poměrně rychle po nastoupení účinnosti zákona, přistoupil ke změně výši pokuty, která se možná z důvodu inflace zdála příliš nízká.

¹⁴⁰ Konkrétně se jednalo o novelu zákona č. 82/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a některých dalších zákonů.

¹⁴¹ § 13 odst. 2 PřesZ, ve znění zákona č. 308/2013 Sb.

¹⁴² MATES: *Základy správního...*, s. 98.

¹⁴³ Důvodová zpráva k z. č. 204/2015 Sb., k bodu 5, k § 13 odst. 2.

¹⁴⁴ Vládní návrh PřesZ, § 91 odst. 1.

¹⁴⁵ Tamtéž, s. 210.

Samozřejmostí zůstává, že uložená výše pokuty by neměla být příliš vysoká zejména s ohledem na smysl a účel blokového řízení, kterým je trestat méně závažné přestupky, co nejrychlejší vyřízení věci, okamžitá represe a výchovný účinek na pachatele. Zohledněna by měla být i omezená možnost obrany. Pokud by bylo možné ukládat vysoké pokuty v blokovém řízení, dávali bychom do rukou jednotlivých složek správních orgánů příliš velkou pravomoc s ohledem na následky (velice omezená možnost následné obrany). Např. policista ukládající blokovou pokutu za dopravní přestupek by mohl snadno zneužít svou pravomoc a uložit pokutu daleko vyšší, než by bylo za spáchání přestupku nutné. Mohlo by tak docházet k vydání nesprávného správního aktu,¹⁴⁶ vůči kterému již není přípustná obrana. Na druhou stranu je možné s uložením blokové pokuty nesouhlasit.

Z výše uvedených důvodů se domnívám, že např. bloková pokuta s horní hranicí 30 000 Kč¹⁴⁷ nemá v blokovém řízení své místo. Mám dokonce za to, že by se na tomto místě dala zpochybnit ústavnost tohoto ustanovení, protože není v souladu se zásadou proporcionality, která plyne z čl. 1 odst. 1 Ústavy a může dojít k nadměrnému zásahu do práv a svobod člověka.¹⁴⁸ Taková horní hranice pokuty není vhodná u institutu jako je blokové řízení a nedosahuje zamýšleného cíle – tudíž nenaplnuje účel blokového řízení. Kritérium potřebnosti zde také není naplněno, protože v případech, kdy by došlo k porušení povinnosti hrubým způsobem, je možné postupovat nezkráceným přestupkovým řízením, v němž může být uložena i vyšší pokuta. Dále potom je v případě uložení blokové pokuty výrazně omezena možnost následné obrany (nemožnost odvolání, správní žaloby),¹⁴⁹ a proto není naplněna ani přiměřenost tohoto ustanovení v užším slova smyslu. Horní hranice blokové pokuty by tak neměla být příliš vysoká, protože pro uložení vyšších pokut je možné zahájit řádné přestupkové řízení. Samozřejmě je potom otázkou, jestli kritéria ústavnosti splňují i nižší hranice pokut.¹⁵⁰

Na závěr shledávám, že zvýšení obecné výše pokuty v blokovém řízení dle § 13 odst. 2 PřesZ, jako jedna z posledních novinek v zákonné úpravě, je krokem, který byl již delší dobu potřeba. Tento krok byl nutný s ohledem na inflaci za posledních 20 let. K další změně výše pokuty by mělo dojít v připravovaném návrhu PřesZ.¹⁵¹ Zákonodárce by se však měl ještě zabývat tím, nakolik je v současnosti plněna funkce blokového řízení v souvislosti s příliš

¹⁴⁶ Nesprávnost je vadou správního aktu, která většinou spočívá v použití správního uvážení. Je důležité odlišovat nesprávnost od nezákonnosti, která by představovala např. uložení pokuty nad výši stanovenou zákonem. Podrobněji viz SLÁDEČEK: *Obecné správní právo*, s. 128 – 129.

¹⁴⁷ Např. § 42a odst. 7 písm. f) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴⁸ Podrobněji viz test ústavnosti – Nález ÚS ČR Pl. ÚS 4/94 ze dne 12. 10. 1994.

¹⁴⁹ Podrobněji k možnostem obrany v kapitole 5.

¹⁵⁰ Např. 15 000 Kč dle § 42a odst. 7 písm. g) zákona o pozemních komunikacích.

¹⁵¹ Důvodová zpráva k z. č. 204/2015 Sb., k bodu 3, k § 13 odst. 2.

vysokými sankcemi v některých ustanoveních zákonů. Ty podle mě nemají v blokovém řízení své místo.

4 Pokutový blok

4.1 Povaha pokutového bloku

Podstata blokového řízení spočívá ve vydání rozhodnutí o uložení pokuty, jakmile jsou splněny zákonné podmínky tohoto řízení.¹⁵² Toto rozhodnutí se nazývá pokutový blok a je jediným výsledkem blokového řízení. Na rozdíl od řádného přestupkového řízení je pokutový blok vydán bez ústního jednání a provedení dokazování,¹⁵³ přičemž výsledek nepředstavuje formalizované správní rozhodnutí.¹⁵⁴ Nejedná se tedy o typické správní rozhodnutí, o čemž mj. vypovídá i nemožnost napadnout jej odvoláním.¹⁵⁵

Dlouho bylo předmětem úvah, jež zákon neřeší, jakou povahu z hlediska forem správní činnosti (právní charakter) má pokutový blok vydaný v blokovém řízení. Soudy tuto otázku řešily různě – např. uložení blokové pokuty považovaly pouze za projednání přestupku a ne za vydání správního rozhodnutí.¹⁵⁶ Jednoznačnou odpověď proto musela poskytnout judikatura NSS. Ta došla k závěru, že blokové řízení je i přes svou neformální povahu druhem správního řízení, přičemž jeho výsledek je třeba považovat za rozhodnutí správního orgánu. „Uložení pokuty v blokovém řízení představuje akt vydaný příslušným správním orgánem s cílem autoritativně zasáhnout do právních vztahů osoby obviněné z přestupku.“¹⁵⁷ Výsledkem blokového řízení je tedy rozhodnutí mající podobu individuálního správního aktu, tj. rozhodnutí v materiálním smyslu, kterým se obviněnému ukládá povinnost zaplatit pokutu.¹⁵⁸ NSS tak dovodil, že pokutový blok je rozhodnutím správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s.¹⁵⁹ O povaze pokutového bloku jako materiálního rozhodnutí svědčí také to, že samotný pokutový blok je vykonatelným rozhodnutím (exekucním titulem).¹⁶⁰ Novela PřesZ již reflektovala judikaturu NSS, a proto do zákona bylo včleněno, že „proti rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení se nelze odvolat“.¹⁶¹ Nově tedy PřesZ reflektuje skutečnost, že bloková pokuta je skutečně rozhodnutím.

Jakmile bylo zřejmé, jakou povahu má samotný pokutový blok, bylo nutné vyřešit, ve kterém okamžiku je rozhodnutí vydáno. Okamžik vydání rozhodnutí je důležitý také proto, že je

¹⁵² HENDRYCH: *Správní právo...*, s. 443.

¹⁵³ Tamtéž, s. 443.

¹⁵⁴ Rozsudek NSS čj. 8 As 69/2011-40 ze dne 23. 9. 2011.

¹⁵⁵ § 84 odst. 2 PřesZ.

¹⁵⁶ Usnesení Městského soudu v Praze čj. 2 Ca 24/2003 – 6 ze dne 18. 8. 2003, a na to navazující Rozsudek NSS čj. 6 As 49/2003 – 46 ze dne 29. 12. 2004.

¹⁵⁷ Rozsudek NSS čj. 6 As 49/2003 – 46 ze dne 29. 12. 2004.

¹⁵⁸ Tamtéž.

¹⁵⁹ Tamtéž.

¹⁶⁰ Usnesení NS sp. zn. 20 Cdo 912/2005 ze dne 7. 2. 2006.

¹⁶¹ § 84 odst. 2 PřesZ, ve znění z. č. 204/2015 Sb., účinné od 1. 10. 2016.

zároveň okamžikem nabytí právní moci takového rozhodnutí¹⁶² – bylo totiž oznámeno a není přípustné odvolání dle § 84 odst. 3 PřesZ.¹⁶³

K tomu se vyjádřil NSS, který zdůraznil, že rozhodnutí je formálně vydáno vystavením bloku, pokud jsou splněny zákonné podmínky blokového řízení, přičemž rozhodnutí musí obsahovat veškeré náležitosti uvedené v přestupkovém zákoně (podrobněji k náležitostem dále).¹⁶⁴ Jednoznačným časovým okamžikem vydání pokutového bloku je podpis pokutového bloku, resp. bloku na pokutu na místě nezaplacenou obviněným. Tímto podpisem totiž obviněný stvrzuje svůj souhlas se spolehlivým zjištěním přestupku a s projednáním věci v blokovém řízení. Tedy v tomto okamžiku jsou splněny podmínky blokového řízení dle § 84 odst. 1 PřesZ,¹⁶⁵ rozhodnutí nabývá právní moci a z toho plynou pro účastníka řízení práva a povinnosti.

Naopak vázat vydání pokutového bloku již na souhlas obviněného není možné, protože ten by následně mohl odmítnout pokutový blok podepsat a vznikla by překážka *rei iudicate*, přičemž odepření podpisu by zabránilo vést běžné správní řízení (dle zásady *ne bis in idem*) a neexistoval by ani exekuční titul (kterým je pokutový blok).¹⁶⁶

Ve výsledku nesouhlasím s názorem Sládečka a NSS, kteří uvádí, že správní rozhodnutí se v blokovém řízení nevydává v písemné formě a správní akt má pouze ústní podobu.¹⁶⁷ Pokutový blok má písemnou formu a musí splňovat náležitosti dle PřesZ. MF dokonce zavedlo takové pokutové bloky, které mají co nejvíce vyhovovat náležitostem pro písemné vyhotovení rozhodnutí dle § 67 an. SpŘ a pachatel nedostane do ruky pouze ústřížek z pokutového bloku, jako tomu bylo donedávna.¹⁶⁸ Blokové řízení je velice podobné řízení na místě dle § 143 SpŘ nebo příkazu na místě dle § 150 odst. 5 SpŘ. V obou těchto případech se také vydává písemné vyhotovení rozhodnutí. Mám tedy za to, že ač se nemusí jednat o písemnou formu rozhodnutí v pravém slova smyslu, jak jej známe z jiných řízení, určitá podobnost zde je a písemnou formu rozhodnutí v pokutovém bloku spatřuji.¹⁶⁹

4.2 Náležitosti pokutového bloku

Pokutové bloky mají velice přísné formální náležitosti a jejich nesplnění představuje nenaplnění formálního obsahu takového rozhodnutí. Rozhodnutí v blokovém řízení totiž mohou

¹⁶² FRUMAROVÁ: Lze obnovit blokové řízení?, s. 534.

¹⁶³ Tj. podmínky nabytí právní moci dle § 73 odst. 1 SpŘ.

¹⁶⁴ Usnesení NS sp. zn. 21 Cdo 775/2000 ze dne 12. 4. 2001.

¹⁶⁵ Rozsudek NS čj. 2 As 89/2008 – 54 ze dne 15. 1. 2009.

¹⁶⁶ Rozsudek NSS čj. 8 As 68/2010 – 81 ze dne 29. 12. 2010.

¹⁶⁷ SLÁDEČEK: *Obecné správní právo*, s. 215. K tomu také viz Rozsudek NSS čj. 4 As 25/2010 – 36 ze dne 31. 5. 2010.

¹⁶⁸ Podrobněji k náležitostem a novým pokutovým blokům dále.

¹⁶⁹ A to nehlédě na to, že NSS např. v rozhodnutí NSS čj. 4 As 25/2010 – 36 ze dne 31. 5. 2010 uvádí, že rozhodnutí vydané v blokovém řízení je nepřezkoumatelné právě kvůli neexistenci jeho písemné podoby.

být vydána pouze formou bloků k ukládání pokut (tj. pokutových bloků). Ty potom musí obsahovat údaje, které jsou stanoveny zákonem a jsou na blocích předtištěny.¹⁷⁰

Pokutový blok je vlastním rozhodnutím, které musí vyhovět obsahovým a formálním náležitostem plynoucím z § 85 odst. 1, § 85 odst. 3 a 4 věty druhé PřesZ. Dále musí obsahovat další (předepsané) údaje plynoucí z použití bloku k ukládání pokut.¹⁷¹ Tyto náležitosti sice nejsou zcela stanoveny zákonem, ale dle § 85 odst. 1 PřesZ a ve spojení s tím, že jsou tyto údaje na bloku předtištěny, z toho plyne, že jde o nezbytnou formální náležitost. Důležité je, že rozhodnutí vydané v blokovém řízení nemusí splňovat náležitosti uvedené v § 68 an. SpŘ, ale pouze náležitosti, které jsou pro něj stanoveny v ustanovení o blokovém řízení.¹⁷²

Na pokutovém bloku musí být uvedeno, komu byla pokuta uložena, kdy a za jaký přestupek.¹⁷³ Pokutový blok by také měl být dostatečně individualizován – obsahovat konkretizaci skutku, jehož se pachatel dopustil.¹⁷⁴ Tato podmínka ze zákona neplyne, avšak je významná. Význam spočívá jednak v tom, aby nemohl být pachatel přestupku za totéž jednání potrestán dvakrát (dodržení zásady ne bis in idem), zároveň individualizace blokové pokuty plní ochrannou funkci, protože je důležitá pro případné přezkoumání zákonnosti tohoto rozhodnutí,¹⁷⁵ a event. je podkladem pro správní exekuci.¹⁷⁶ Také je tím plněna funkce evidenční a kontrolní.¹⁷⁷

Zajímavá je otázka odůvodnění pokutového bloku. Jelikož blok nemusí obsahovat náležitosti stanovené SpŘ, nemusí být na pokutovém bloku odůvodnění obsaženo. MF přesto přistoupilo při tvorbě nových pokutových bloků ke kroku, kdy se snaží vyhovět i náležitostem správního řádu. Zcela správně však zůstalo u toho, že odůvodnění není u pokutového bloku stále nad zákon vyžadováno. Pokud bychom si představili, že blok by obsahoval místo pro odůvodnění, bylo by tím samotné blokové řízení obráno o rychlost, s jakou má být provedeno. Otázkou, kterou doufáme, nebude nutné v budoucnu řešit, by bylo, zda by případný nedostatek takového odůvodnění způsoboval vadu rozhodnutí. Pokutový blok totiž musí dle judikatury NSS obsahovat veškeré údaje stanovené zákonem, ale i údaje na bloku předtištěné (ač jsou nad zákon).¹⁷⁸ Je proto v současnosti zcela v pořádku, že pokutový blok odůvodnění neobsahuje.

Judikatura NSS se již potýkala s některými nedostatky v náležitostech pokutového bloku.

¹⁷⁰ Usnesení NS sp. zn. 20 Cdo 749/2008 ze dne 24. 2. 2010.

¹⁷¹ Usnesení NS sp. zn. 21 Cdo 775/2000 ze dne 12. 4. 2001.

¹⁷² Usnesení NS sp. zn. 20 Cdo 912/2005 ze dne 7. 2. 2006. NS hovoří o tom, že nemusí být splněny náležitosti uvedené v § 47 zákona č. 71/1967 Sb., správní řád. Dnes se jedná o ustanovení § 67 SpŘ.

¹⁷³ § 85 odst. 4 SpŘ.

¹⁷⁴ ČERVENÝ, Zdeněk a kol.: *Přestupkové právo: komentář*, s. 174.

¹⁷⁵ Tamtéž.

¹⁷⁶ ČERNÝ, Jan a kol.: *Přestupkové řízení: příručka...*, s. 162.

¹⁷⁷ ČERVENÝ, Zdeněk a kol.: *Přestupkové právo: komentář*, s. 174.

¹⁷⁸ Usnesení NS sp. zn. 20 Cdo 749/2008 ze dne 24. 2. 2010.

Mezi nimi např. nečitelný podpis osoby oprávněné k uložení blokové pokuty, který je formálním nedostatkem a takové rozhodnutí není vykonatelné. Stejný případ nastane, pokud není uvedeno jméno a příjmení takové osoby.¹⁷⁹ Naopak neuvedení funkce oprávněné osoby není nedostatkem formálního obsahu rozhodnutí (tento údaj totiž není předtištěn na pokutovém bloku).¹⁸⁰ ÚS se k těmto nedostatkům také vyjádřil v jednom ze svých usnesení. Uvedl, že smyslem těchto údajů je dodatečná identifikace oprávněné osoby, díky čemuž je možné zpětně ověřit, zda se jednalo o osobu oprávněnou, příp. je možné podat stížnost proti postupu takové úřední osoby. Nakonec uvádí, že ačkoli jsou tyto náležitosti důležité, tak v určitých případech je i samotný podpis zcela dostačující, a to tehdy, pokud z něj můžeme identifikovat oprávněného.¹⁸¹

Každá absence formální náležitosti tedy neznamená ihned vadu, ale „absenci každého údaje je třeba proporčně poměřovat ve vztahu k účelu, který má plnit“¹⁸² a je třeba se zabývat otázkou, jak se chybějící údaj promítne do práv adresáta tohoto rozhodnutí.¹⁸³ Neměla by však chybět náležitost stanovená zákonem.

4.3 Vymezení a druhy pokutového bloku

Pokutový blok je

- zvláštním druhem rozhodnutí o přestupku a
- potvrzením o zaplacení pokuty.¹⁸⁴

Můžeme rozlišovat dva typy pokutových bloků podle způsobu jejich úhrady. Tím prvním je blok na pokutu na místě nezaplacenou, který je vydán v případě, že pachatel nezplatí pokutu ihned při jejím uložení.¹⁸⁵ Při vydání takového pokutového bloku musí být splněny náležitosti jeho vydání uvedené v PřesZ. Správní orgán nebo oprávněná osoba musí pachatele poučit o způsobu, jakým může pokutu zaplatit, o lhůtě, ve které je pokuta splatná a také o následcích spojených s nezaplacením pokuty.¹⁸⁶ Důležitý je rovněž podpis pachatele o převzetí tohoto bloku, který je potvrzením, že pachatel se podrobil projednání a vyřešení přestupku v blokovém řízení.¹⁸⁷ Druhým typem je klasický pokutový blok, jenž je vydán při okamžitém zaplacení pokuty na místě. V tomto případě má podpis pachatele stejný význam jako u bloku na pokutu na místě nezaplacenou, ale navíc je také potvrzením o zaplacení pokuty.¹⁸⁸

¹⁷⁹ Usnesení NS sp. zn. 20 Cdo 749/2008 ze dne 24. 2. 2010.

¹⁸⁰ Tamtéž.

¹⁸¹ Usnesení ÚS ČR IV. ÚS 2190/11 ze dne 13. 10. 2011.

¹⁸² Tamtéž.

¹⁸³ Tamtéž.

¹⁸⁴ ČERNÝ, Jan a kol.: *Přestupkové řízení: příručka...*, s. 162.

¹⁸⁵ ČERVENÝ, Zdeněk a kol.: *Přestupkové právo: komentář*, s. 173.

¹⁸⁶ § 85 odst. 3 PřesZ.

¹⁸⁷ ČERVENÝ, Zdeněk a kol.: *Přestupkové právo: komentář*, s. 173.

¹⁸⁸ Tamtéž, s. 174.

Od roku 2013 došlo k významné změně, kdy MF začalo vydávat nové pokutové bloky.¹⁸⁹ Praxe tak reagovala na problémy související s poučením a ne příliš podrobnými náležitostmi pokutového bloku. Každý svazek pokutového bloku obsahuje dvě nebo tři části,¹⁹⁰ přičemž téměř všechny údaje jsou průpisné a pachatel obdrží část „A“. Ostatní části náleží správnímu orgánu.¹⁹¹ Nově jsou pachatelům vydávány pokutové bloky zcela shodné s těmi pro oprávněnou osobu a pachatel již neobdrží pouze ústrižek.¹⁹² Pro srovnání podoby pokutových bloků viz Příloha č. 2 – 4. Mezi neprůpisné části patří např. podpis přestupce a oprávněné osoby – plní ochrannou a kontrolní funkci, protože všechny části musí být podepsány zvlášť.¹⁹³ Nové bloky jsou chráněny proti pozměňování ochrannými prvky a mj. umožňují přestupci zkontrolovat si jejich pravost ihned po obdržení.¹⁹⁴ Je tak omezeno jejich zneužití a neoprávněné zacházení. Díky průpisnosti došlo ke snížení administrativní zátěže při jejich vypisování. Novinkou je, že každý svazek pokutového bloku obsahuje pokyny k vyplnění a předání bloku přestupci a přímo uvádí, že pachatel má právo nahlédnout do vyplněného bloku.

Ministerstvo financí uvádí, že důvodem změny je také vyhovění požadavku pro rozhodnutí dle § 67 an. SpŘ a podpora správního uvážení při ukládání pokut.¹⁹⁵ Správní uvážení lze spatřovat v tom, že výše blokové pokuty není na blocích předtištěna v určité nominální hodnotě, tedy oprávněná osoba musí užít správní uvážení, protože nedisponuje pouze určitými pokutovými bloky s předem danou hodnotou. Avšak ohledně vyhovění požadavkům správního řádu jsem poměrně skeptický, zejm. s ohledem na povahu blokového řízení, které je vůči řádnému přestupkovému řízení speciální a správní řád je k němu ve vztahu subsidiarity. Náležitosti pokutového bloku jsou vymezeny v ustanovení o blokovém řízení, přičemž není nutné, aby pokutový blok obsahoval rovněž náležitosti a další požadavky uvedené v § 67 an. SpŘ. Pokutový blok totiž nemusí vyhovovat náležitostem správního řádu, což vyplývá i z judikatury NSS.¹⁹⁶

¹⁸⁹ Všechny staré pokutové bloky byly zlikvidovány na základě Metodického pokynu č. MF – 3 k provádění fyzické likvidace přísně zúčtovatelných tiskopisů – pokutových bloků, jejichž platnost byla ukončena ke dni 31. 12. 2012, č.j. MF-25352/2013/39. Dostupné na < <https://www.celnisprava.cz/cz/dalsi-kompetence/Documents/pokyn-mf-likvidace-pb.pdf>>.

¹⁹⁰ Blok na pokutu na místě zaplacenou obsahuje část A, B. Blok na pokutu na místě nezaplacenou navíc část C.

¹⁹¹ Dříve byl vydáván jen 1 pokutový blok, který obsahoval 2 části (část A, B), přičemž část „B“ se vydávala pachateli přestupku. Na bloku však bylo velice stručné poučení.

¹⁹² *Informační leták MF. Změny v podobě pokutových bloků od 1. 1. 2013.* Dostupné na <http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2013_Informacni-letak-MF-Zmeny-v-podobe-pokutovych-bloku-od-112013-.pdf>.

¹⁹³ *Často kladené dotazy* [online]. mfcr.cz, 21. 9. 2012 [cit. 30. 6. 2015]. Dostupné na <<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/pokutove-bloky/casto-kladene-otazky>>.

¹⁹⁴ *Informační leták MF.*

¹⁹⁵ *Nové pokutové bloky od 1. ledna 2013* [online]. mfcr.cz, 27. 9. 2012 [cit. 30. 6. 2015]. Dostupné na <<http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/vybrana-temata/nove-pokutove-bloky-od-1-ledna-2013-6829>>.

¹⁹⁶ Usnesení NS sp. zn. 21 Cdo 775/2000 ze dne 12. 4. 2001.

Oproti úpravě starých pokutových bloků nedošlo ani v těch nových ke změně v poučení, což může být shledáno jako nedostatek. Jediným poučením je tak poučení o nemožnosti odvolat se proti uložení blokové pokuty, a to zcela dostatečně vyhovuje poučení dle § 68 odst. 4 SpŘ. Stručné poučení by však nemělo být problém, zejm. když má přestupce výslovné právo nahlédnout do všech částí pokutového bloku předtím, než jej podepíše. Podrobnější poučení obsahují bloky na pokutu na místě nezaplacenou, které musí obsahovat podrobnosti k úhradě pokuty.

Přístup MF je významným přínosem pro blokové řízení a ukazuje potřebu reagovat na aktuální problémy související s ukládáním blokových pokut. Mezi klady můžeme spatřit i to, že pachatel již neobdrží pouze ústřížek pokutového bloku, ale shodné rozhodnutí s tím, se kterým disponuje správní orgán. Přínosem je také, že MF zřídilo v souvislosti s četnými problémy blokového řízení emailovou schránku pro dotazy týkající se pokutových bloků.¹⁹⁷ Nedá se konstatovat, že staré pokutové bloky by byly nedostatečné, ale pokud je porovnáme s novými, je vidět výrazná změna k lepšímu.

¹⁹⁷ pokutovebloky@mfcz.cz

5 Možnosti obrany

5.1 Řízení před správním orgánem

Předně bych rád zdůraznil, že nejlepší variantou obrany pro obviněného je nesouhlas s blokovým řízením. Pokud má pachatel za to, že přestupek nespáchal a nechce platit pokutu, měl by využít svého práva na zahájení nezkráceného přestupkového řízení či řízení příkazního, ve kterých má lepší možnost obrany.

První možností je konání příkazního řízení, které je také zkrácenou formou řízení přestupkového a může být zahájeno, pokud neexistuje pochybnost o tom, že se obviněný přestupku dopustil a věc nebyla vyřízena v blokovém řízení.¹⁹⁸ Správní orgán potom může vydat příkaz o uložení napomenutí nebo pokuty, proti kterému je možné podat odpor do 15 dnů ode dne doručení příkazu, čímž je vyvoláno řádné přestupkové řízení.¹⁹⁹ Druhou možností je nezkrácené řízení přestupkové. Základ obrany v nezkráceném řízení spočívá v možnosti obviněného uplatnit procesní úkony dle § 73 odst. 2 PřesZ²⁰⁰ – posuzují se zde jak otázky skutkové, tak otázky právní.²⁰¹ Jestliže pachatel nebude spokojen s výsledkem řízení, nic mu nebrání v podání odvolání.

Jestliže neproběhlo blokové řízení, neexistuje jednak překážka rei iudicate, tedy jiné řízení o tomtéž skutku může proběhnout, a navíc se nemůže uplatnit zákaz reformatio in peius. V dalším řízení tak může být uložena pokuta vyšší, než původně „nabízená“, příp. může být uložena i jiná sankce.²⁰²

5.1.1 Odvolání

Odvolání proti uložení pokuty v blokovém řízení je poměrně často diskutovaným tématem. V situaci, kdy byl vydán pokutový blok, kterým byla uložena pokuta (tzn. proběhlo blokové řízení), nepřipouští totiž zákon možnost odvolání.²⁰³ S tím se v podstatě nedá polemizovat, jelikož nemožnost tohoto opravného prostředku stanovuje přímo zákon, a je to v souladu se základním smyslem tohoto zkráceného řízení (rychlost, efektivita, hospodárnost, procesní jednoduchost, okamžitá právní jistota).²⁰⁴ K tomu připomínám, že v blokovém řízení se nepořizují téměř žádné podklady pro rozhodnutí. Pokud by tak bylo odvolání připuštěno, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné, protože neexistuje dostatečné odůvodnění, ani velké

¹⁹⁸ § 87 odst. 1 PřesZ.

¹⁹⁹ § 87 odst. 4 PřesZ.

²⁰⁰ Právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, navrhnout důkazy, podávat návrhy atd.

²⁰¹ Rozsudek NSS čj. 3 As 58/2007 ze dne 16. 2. 2008.

²⁰² SLÁDEČEK: *Obecné správní právo*, s. 215.

²⁰³ § 84 odst. 2 PřesZ.

²⁰⁴ Rozsudek NSS čj. 4 As 25/2010 – 36 ze dne 31. 5. 2010.

množství podkladů.²⁰⁵

Projevem ochoty zaplatit pokutu (tj. souhlas vyjádřený podpisem) pachatel uznává svou vinu, z čehož se dovozuje vzdání se práva na odvolání, a proto zákon stanovuje jeho nepřipustnost.²⁰⁶ Tím se obviněný také dobrovolně vzdává důkladnějšího zjišťování skutkového stavu věci v řízení o přestupku.²⁰⁷

Soudy ve správním soudnictví konstantně uvádí, že pokud proběhlo blokové řízení a pachatel byl ochoten pokutu zaplatit, nemůže následně namítat neznalost právní úpravy, a že si nebyl vědom důsledků svého jednání.²⁰⁸ Nemožnost odvolání je totiž výslovně obsažena na pokutovém bloku. Obecnými právními zásadami v českém právu jsou zásada ignorantia iuris non excusat a zásada vigilantibus iura scripta sunt, známé již z římského práva. Připuštěním námitek stěžovatele by soudy uvedené zásady porušily.²⁰⁹

Osobně neshledávám v nemožnosti odvolání proti uložení pokuty v blokovém řízení nedostatky. Mám za to, že NSS se ve své rozhodovací praxi dokázal argumentačně dobře vypořádat s tím, proč zákon nedovoluje možnost odvolání. Je zřejmé, že pokud bychom připustili opak, byl by zcela popřen smysl blokového řízení, přičemž správní orgány by musely přezkoumávat mnohdy nepřezkoumatelné situace. Samotné poučení o nemožnosti odvolání na pokutovém bloku shledávám jako dostatečným, jelikož dokonce splňuje některé náležitosti uvedené v § 67 an. SpŘ. Zákonodárce zcela správně nepočítá s možností odvolání ani v úpravě de lege ferenda.²¹⁰

5.1.2 Přezkumné řízení

Přezkumné řízení je mimořádným dozorčím prostředkem proti již pravomocnému rozhodnutí dle § 94 SpŘ - tzn. řízení může být zahájeno jen z moci úřední, tedy není v dispozici účastníka řízení a ten na něj nemá právní nárok.²¹¹ Účastník řízení může podat pouze podnět k zahájení přezkumného řízení. To ovšem není návrh na zahájení řízení, a pokud správní orgán neshledá důvody k zahájení přezkumného řízení, pouze to sdělí podateli s uvedením důvodů.²¹² Cílem přezkumu je zjistit, zda je přezkoumávané rozhodnutí v souladu s právními předpisy.²¹³ Jedná se o jediné kritérium přezkumu, přičemž věcná správnost a jiná hlediska nejsou

²⁰⁵ Rozsudek NSS čj. 4 As 25/2010 – 36 ze dne 31. 5. 2010.

²⁰⁶ ČERNÝ, Jan a kol.: *Přestupkové řízení: příručka...*, s. 159.

²⁰⁷ Rozsudek NSS čj. 9 As 125/2012 – 33 ze dne 6. 6. 2013.

²⁰⁸ Např. Rozsudek NSS čj. 4 As 25/2010 – 39 ze dne 31. 5. 2010.

²⁰⁹ Tamtéž

²¹⁰ Vládní návrh PřesZ, § 92 odst. 1 – podpisem se příkaz na místě totiž stává pravomocným a vykonatelným. De lege ferenda půjde místo odvolání o nepřipustnost odporu, jelikož blokové řízení má být nahrazeno příkazem na místě, proti kterému se podává odpor (viz § 150 SpŘ).

²¹¹ SKULOVÁ, Soňa. *Správní právo procesní*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012, s. 255.

²¹² § 94 odst. 1 SpŘ.

²¹³ Tamtéž.

zkoumána.²¹⁴

S přezkumným řízením nejsou zpravidla spojeny žádné potíže. Zákodárce tuto možnost u blokového řízení nevyločil. Správněprávní praxe soudů konstantně uvádí, že přezkumné řízení dle § 94 SpŘ, příp. zkrácené přezkumné řízení dle § 98 SpŘ, je přípustné a nevidí žádný důvod, který by bránil v jeho konání.²¹⁵ Podmínkou pro zrušení/změnu rozhodnutí vydaného v blokovém řízení je rozpor přezkoumávaného rozhodnutí s právním řádem.²¹⁶ Mohlo by se jednat např. o situaci, kdy byl projednán skutek, který není přestupkem, nebo by byl projednán přestupek v blokovém řízení neprojednatelný (např. protože je za něj možné uložit pouze zákaz činnosti), příp. za přestupek byla uložena pokuta vyšší, než zákon připouští.²¹⁷

U přezkumného řízení je možná autoremedura v případě, kdy podnět k přezkumnému řízení dal účastník a správní orgán mu plně vyhoví.²¹⁸ V praxi tak mohou správní orgány samy zrušit přezkoumávané rozhodnutí, které vydaly, protože např. stíhaly jednání, které již není přestupkem.

V přezkumném řízení musí správní orgán šetřit práva nabytá v dobré víře.²¹⁹ Jestliže v něm dojde ke zrušení blokové pokuty a věc má být vrácena dle rozhodnutí o přezkumu příslušnému správnímu orgánu k novému řízení (tedy hrozí nová sankce), s čímž obviněný nesouhlasí, má možnost napadnout takové rozhodnutí žalobou ve správním soudnictví (ale až po vyčerpání řádných opravných prostředků).²²⁰ Stejně právo náleží účastníkovi v případě změny rozhodnutí v přezkumném řízení. U odvolání potom platí zákaz *reformatio in peius* dle § 90 odst. 3 SpŘ.

V rámci přezkumného řízení může být provedeno omezené dokazování (je tedy možné získat např. vyjádření účastníků, popř. správního orgánu, který prováděl řízení). Hlavním smyslem však zůstává posouzení spisového materiálu a podkladů pro vydání rozhodnutí. Naopak ve zkráceném přezkumném řízení se dokazování neprovádí vůbec.²²¹

Nově (od října 2015) byla novelou PřesZ vložena dvě ustanovení doplňující úpravu přezkumného řízení. Díky tomu existuje objektivní lhůta pro zahájení přezkumného řízení, která činí 6 měsíců od nabytí právní moci rozhodnutí.²²² Pokud je podnět k přezkumnému řízení podán

²¹⁴ Rozsudek NSS čj. 6 As 36/2009 – 162 ze dne 21. 1. 2010.

²¹⁵ Rozsudek NSS čj. 3 As 58/2007 – 117 ze dne 6. 2. 2008.

²¹⁶ Srov. § 94 odst. 1, § 97 odst. 1 SpŘ.

²¹⁷ Srov. FRUMAROVÁ: *Lze obnovit blokové řízení?*, s. 535.

²¹⁸ § 95 odst. 2 SpŘ.

²¹⁹ § 94 odst. 5 SpŘ.

²²⁰ Rozsudek NSS čj. 5 As 16/2008 ze dne 15. 1. 2009.

²²¹ HORZINKOVÁ, Eva, NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*. 5. vydání. Leges, 2015, s. 266.

²²² § 85 odst. 5 PřesZ, ve znění z. č. 204/2015 Sb., účinné od 1. 10. 2015.

po uplynutí této lhůty, vyřizuje věc správní orgán, který blokovou pokutu uložil.²²³ Na rozdíl od SpŘ je zavedena podmínka, že správní orgán nesděluje skutečnost o nezahájení řízení vždy, ale pouze tehdy, kdy o to účastník požádal.²²⁴ Ke změně došlo v důsledku velkého množství podnětů k přezkumu. Bylo dokonce zvažováno úplné vyloučení přezkumného řízení,²²⁵ přičemž je dobře, že tato radikálnější varianta nebyla nakonec přijata.

Vládní návrh PřesZ počítá s přezkumným řízením jako s jediným prostředkem nápravy rozhodnutí v blokovém řízení.²²⁶ Díky němu může dojít ke zrušení blokové pokuty a případně k zahájení řádného přestupkového řízení. Stále však nelze aplikovat skutkové novoty v přezkumném řízení.²²⁷

Také je nutné mít na paměti možnost využít stížnosti proti postupu správního orgánu dle § 175 SpŘ, jelikož je splněna podmínka, že zákon nepřipouští jiný prostředek ochrany.²²⁸ Stížnost potom může evokovat zahájení přezkumného řízení.²²⁹

5.1.3 Obnova řízení

Obnova řízení je mimořádným opravným prostředkem, který dovoluje znovu rozhodnout ve věci, v níž již bylo vydáno pravomocné rozhodnutí, a které vykazuje nedostatky ve zjištění skutkového stavu věci, nebo které je spojeno s některými právními skutečnostmi. Představuje tak překonání překážky *rei iudicate*.²³⁰ Případy, kdy je možné obnovit řízení, uvádí § 100 SpŘ. Otázka obnovy řízení je v současnosti jednou z nejvíce diskutovaných otázek vůbec. Přestupkový zákon možnost obnovy řízení přímo nedovoluje, ale podrobně se jí zabývá až judikatura správních soudů. Ta původně zastávala jednotný názor. Došlo však k jeho částečné změně.

Až donedávna byla praxe správních orgánů jednoznačná, když obnova řízení nebyla v případě blokového řízení v zásadě připuštěna. Důvodem bylo, že návrhem na obnovu blokového řízení stěžovatel zpochybňuje splnění základní podmínky pro konání blokového řízení – tedy tvrdí, že přestupek nebyl zjištěn a odvolává svůj souhlas s uložením pokuty. Pokud by v takovém případě došlo k vrácení řízení do počátečního stadia (před udělením souhlasu), vznikla by situace, ve které by nebylo možné v blokovém řízení pokračovat, protože nebyla splněna jedna ze zákonem stanovených podmínek blokového řízení.²³¹ Problém tedy spočíval zejména v tom, že obnovou řízení by se tak obnovilo opět řízení blokové, ač byl souhlas zpochybněn. Takovou

²²³ § 85 odst. 6 PřesZ.

²²⁴ Tamtéž.

²²⁵ Důvodová zpráva k z. č. 204/2015 Sb., k bodu 28, k § 85.

²²⁶ Vládní návrh PřesZ, § 101.

²²⁷ § 96 odst. 2 SpŘ.

²²⁸ Podnět k zahájení přezkumného řízení není možné považovat za jiný prostředek nápravy dle § 175 odst. 1 SpŘ. VEDRAL, Josef. *Správní řád: komentář*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Bova Polygon, 2012, s. 1395.

²²⁹ VEDRAL: *Správní řád: komentář*, s. 1394.

²³⁰ HENDRYCH: *Správní právo*..., s. 392.

²³¹ Rozsudek NSS č. 3 As 58/2007 – 117 ze dne 6. 2. 2008.

možnost správní soudy nepřipustily a obnova řízení nebyla možná. Nelze totiž zpochybňovat skutkový stav, o němž řádné dokazování právě z důvodu souhlasu obviněného s blokovým řízením vůbec neproběhlo.²³²

V důsledku rozkolu v judikatuře se obnovou řízení zabýval rozšířený senát NSS.²³³ Díky tomu vznikly 2 situace, které je od sebe třeba odlišovat, protože každá má jiný výsledek. Rozlišujeme tedy řízení o žádosti o obnovu řízení při nesouhlasu s uložením pokuty v blokovém řízení, ve kterém není obnova řízení připuštěna (situace, jež zde byla již před výkladem rozšířeného senátu) a dále řízení o žádosti o obnovu řízení při souhlasu s uložením pokuty v blokovém řízení, v němž je obnova řízení možná.

Rozšířený senát NSS dovodil, že v řízení o žádosti o obnovu řízení, ve kterém není namítán nesouhlas s uložením pokuty v blokovém řízení, byla praxe správních orgánů správná, když obnovu řízení nepřipouštěly. Dle zásady *vigilantibus iura* se obviněný svým souhlasem vzdal důkladnějšího přezkoumání skutkového stavu věci, a i proto se nemůže dovolávat obnovy řízení.²³⁴ V tomto případě je obnova řízení „z povahy věci vyloučena, neboť podmínkou *sine qua non* blokového řízení je souhlas obviněného se zjištěním přestupku a uložením sankce.“²³⁵

Dalším důvodem je to, že „z vůle stěžovatele nebylo provedeno formalizované skutkové a právní posouzení věci a nelze následně tvrdit, že skutkové okolnosti byly odlišné (vyšly najevo nové skutečnosti), resp. že je nutné doplnit dokazování.“²³⁶ NSS zdůrazňuje, že provádění dokazování až v rámci obnovy řízení by bylo v rozporu se smyslem blokového řízení, a navíc by nahrazovalo řádné přestupkové řízení, v němž by často nastávala důkazní nouze z důvodu velkého časového odstupu od spáchání přestupku. Rovněž svědecká výpověď osob projednávajících tento přestupek by byla důkazně slabší, protože by si konkrétní případ příliš nepamatovaly z důvodu jejich četnosti. Docházelo by tak k situacím, kdy by spáchání přestupku nebylo obviněnému mnohdy prokázáno, a z obnovy blokového řízení by se stal způsob, jak uniknout sankci za přestupek.²³⁷

Obnova řízení proto může proběhnout jen v řízení o žádosti o obnovu řízení, kdy stěžovatel namítá, že nesouhlasil s uložením pokuty v blokovém řízení. Tím totiž zpochybňuje základní podmínku konání blokového řízení a obnova řízení musí být provedena, aby bylo zjištěno, zda souhlas skutečně uděлил či nikoli.²³⁸ Rozšířený senát NSS uvádí, že se bude jednat o situace, kdy stěžovatel odkáže na to, že daný skutek nespáchal a pokutový blok nepodepsal,

²³² Rozsudek NSS čj. 3 As 58/2007 – 117 ze dne 6. 2. 2008.

²³³ Usnesení NSS čj. 1 As 21/2010 – 65 ze dne 12. 3. 2013.

²³⁴ Tamtéž.

²³⁵ Rozsudek NSS čj. 3 As 58/2007 – 117 ze dne 6. 2. 2008.

²³⁶ Tamtéž.

²³⁷ Usnesení NSS čj. 1 As 21/2010 – 65 ze dne 12. 3. 2013.

²³⁸ Tamtéž.

protože jej podepsala jiná osoba, která se legitimovala jeho doklady, dále případ dodatečného zfalšování podpisu (který se však v praxi doposud neřešil).²³⁹ Obnova řízení by potom byla možná na základě § 100 odst. 1 písm. a) SpŘ. Povolení obnovy řízení se dá ještě předpokládat v případech, kdy stěžovatel žádá obnovu řízení, protože souhlasil s jiným přestupkem, než s tím, za který mu nakonec byla bloková pokuta uložena – zde také zpochybňuje svůj souhlas.²⁴⁰

Správní orgán se nemusí ztotožnit s tvrzením žadatele o neudělení souhlasu s blokovým řízením a potom zamítne žádost o obnovu řízení dle § 100 odst. 6 SpŘ. Toto rozhodnutí musí správní orgán oznámit žadateli, který proti němu může podat odvolání a vyloučen není ani soudní přezkum.²⁴¹ Bude-li úspěšné řízení o povolení obnovy řízení (*iudicium rescindens*), teprve potom přichází na řadu samotné nové řízení ve věci (*iudicium rescissorium*). Jestliže je rozhodnuto o obnově řízení, tak původní rozhodnutí vydané v blokovém řízení se ruší a k novému řízení je příslušný správní orgán, který rozhodl o uložení pokuty v blokovém řízení.²⁴² Nové řízení však představuje veliký problém a ten podle mě není zcela dořešen.

Rozšířený senát se zabýval otázkou, jaké řízení bude po povolení obnovy řízení probíhat. K tomu uvádí, že žádostí o obnovu řízení se nezahajuje řádné řízení o přestupku dle § 67 an. PřesZ a také nemůže být v novém řízení vydán pokutový blok (kvůli tvrzení stěžovatele, že nesouhlasil s uložení blokové pokuty). NSS došel k závěru, že nelze aplikovat § 102 odst. 8 a 9 SpŘ.²⁴³ Podle judikatury je samotná obnova blokového řízení problematická, protože nám zákon nenabízí možnost jejího řešení a setkáváme se zde s tzv. pravou mezerou v zákoně, kdy aplikace právní normy předpokládá jinou právní normu, která však chybí.²⁴⁴

Tato situace nemůže zůstat neřešená, aby původní pokutový blok zůstal v platnosti. Jednalo by se o rozpor s principem spravedlnosti a zákazu *denegatio iustitiae*. Jelikož však nejde na původní rozhodnutí navázat a vydat rozhodnutí nové, shledal rozšířený senát, že jediným výsledkem je vydání rozhodnutí, kterým se původní rozhodnutí o uložení pokuty pouze ruší. Následně bude věc vrácena do stádia před zahájením řízení o přestupku a správní orgán může věc odložit (§ 58 odst. 3 písm. b) PřesZ), nebo zahájit řádné řízení o přestupku podle § 67 an. PřesZ, které neproběhlo. V případě, kdy došlo k záměně osob, je možné zahájit blokové řízení. Podmínkou však je, aby nedošlo v mezidobí k zániku odpovědnosti za přestupek (§ 20 PřesZ).²⁴⁵ Vznikla nám tak nevídaná situace, kdy rozhodnutí vydané v obnoveném řízení obsahuje pouze zrušující výrok a žádné nové řízení zahájeno není.

²³⁹ Tamtéž.

²⁴⁰ Rozsudek NSS čj. 1 As 48/2010 – 77 ze dne 6. 6. 2013.

²⁴¹ Usnesení NSS čj. 1 As 21/2010 – 65 ze dne 12. 3. 2013.

²⁴² § 102 SpŘ.

²⁴³ Usnesení NSS čj. 1 As 21/2010 – 65 ze dne 12. 3. 2013.

²⁴⁴ MELZER, Filip. *Metodologie nalézáni práva: úvod do právní argumentace*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2011, s. 224 – 225.

²⁴⁵ Usnesení NSS čj. 1 As 21/2010 – 65 ze dne 12. 3. 2013.

Na usnesení rozšířeného senátu reagoval odlišným stanoviskem soudce Jaroslav Vlašín, který uvádí, že pokud pokutový blok neobsahoval podpis obviněného (ale jiné osoby), nemůže se stát pravomocným vzhledem k okamžiku nabytí právní moci pokutového bloku. Pokud neexistuje pravomocné rozhodnutí, není splněna podmínka pro obnovu řízení dle § 100 odst. 1 SpŘ.²⁴⁶ Vlašín má za to, že se vůbec nejedná o obnovu řízení, ač je tak většinou označováno. Nesouhlasí ani s tvrzením o mezeře v zákoně, a to kvůli nesprávnému názoru o vyloučení § 102 odst. 8 a 9 SpŘ. Dle něj by měl v podobných případech podat stěžovatel spíše návrh na určení právního vztahu podle § 142 SpŘ. Správní orgán by rozhodl, zda sankční vztah skutečně vznikl, a orgán rozhodující v následném řízení o žalobě by byl tímto rozhodnutím vázán. Takové řešení se mu jeví jako právně čisté a v praxi by nepůsobilo takové problémy.²⁴⁷

Rozhodně souhlasím s názorem Vlašína o nepravomocném rozhodnutí. Z toho důvodu vlastně ani není možné aplikovat obnovu řízení, jež je aplikovatelná jen na rozhodnutí pravomocná. Navíc v obnoveném řízení ani není co rušit, když zde máme nepravomocné a nevykonatelné rozhodnutí.²⁴⁸ Tedy řešení, které rozšířený senát nastínil, není v souladu se zákonem, a jak uvádí Vlašín, nedá se hovořit o obnově řízení. Bohužel v daném případě zákon skutečně uvedenou situaci výslovně neřeší a sám přestupkový zákon se k obnově řízení vůbec nevyjadřuje. Navíc situace, kdy dojde pouze ke zrušení rozhodnutí v obnoveném řízení a nové řízení není zahájeno, se nejeví jako obnova řízení. Řešení navržené Vlašínem v odlišném stanovisku je z hlediska práva skutečně čistší, než to nastíněné rozšířeným senátem. Na tomto místě by tak bylo vhodné, aby zákonodárce reagoval na současnou situaci a našel z ní východisko, které by bylo v souladu se zákonem. Pravděpodobně se nedá doufat, že by NSS změnil svoji rozhodovací praxi, která již byla mnohokrát v soudní praxi využita, a to i přes uvedené problémy.²⁴⁹

V teorii se můžeme setkat s názory, které na jednu stranu uvádí, že záměna osob (tj. omyl v osobě pachatele) by měla spadat pod důvody prohlášení nicotnosti rozhodnutí a naopak názory říkající, že se jedná o pouhou nezákonnost. Problematika nezákonnosti a nicotnosti je velice rozsáhlá. V současnosti není záměna osob důvodem k prohlášení nicotnosti. Nicotnost se prohlašuje jen v případech, které stanoví zákon²⁵⁰ a v případech, které dovodila soudní praxe.²⁵¹

²⁴⁶ Odlišné stanovisko soudce Jaroslava Vlašína, Usnesení NSS čj. 1 As 21/2010 – 65 ze dne 12. 3. 2013.

²⁴⁷ Tamtéž.

²⁴⁸ Tamtéž, bod 12.

²⁴⁹ Např. Rozsudek NSS čj. 1 As 103/2011 – 87 ze dne 6. 6. 2013.

²⁵⁰ § 77 odst. 1, 2 SpŘ.

²⁵¹ V blokovém řízení připadá zatím nicotnost v úvahu zejména v případech, kdy byla bloková pokuta uložena věcně nepřislušným správním orgánem.

Judikatura např. dovodila, že nicotné je rozhodnutí, pokud došlo ke stanovení povinnosti subjektu, který v právním smyslu neexistuje.²⁵² Pod tento důvod však nelze uvést záměnu osob, protože zde došlo pouze k omylu a pokuta byla uložena nesprávné osobě, nikoli neexistujícímu subjektu. Věcný záměr PřesZ proto hovoří o nutnosti zavést do právního řádu prohlášení nicotnosti nadřízeným správním orgánem právě v případě omylu v osobě adresáta.²⁵³ Naopak např. Frumarová tvrdí, že záměna osob pod nicotnost nespadá a jedná se spíše o vadu spočívající v nezákonnosti rozhodnutí. Podle ní je důvodem nicotnosti absolutní omyl v osobě adresáta, tedy uložení pokuty neexistujícímu subjektu práva.²⁵⁴ Sám se domnívám, že nezákonnost v případě záměny osob je zdařilejším řešením tohoto problému. Nicotné by totiž mělo být pouze takové rozhodnutí, které trpí natolik vážnými vadami, že o jeho existenci lze mít vážných pochyb, není schopno vyvolat právní účinky,²⁵⁵ a tedy není možné trvat na jeho vykonatelnosti. V případě záměny osob nespátřuji natolik intenzivní rozpor se zákonem, z něhož by bylo třeba usuzovat o neexistenci rozhodnutí.

Dokud nedojde k jasnému vyřešení tohoto problému je nejpraktičtější řešením této situace podání podnětu k přezkumnému řízení, příp. zpochybnění vykonatelnosti exekučního titulu v exekučním řízení.²⁵⁶ Případně ještě postup navržený Vlašínem, tzn. návrh na určení právního vztahu podle § 142 SpŘ, přičemž v navazujícím řízení se musí správní orgány uvedeným rozhodnutím řídit. Postup navržený a uplatňovaný NSS se také nejeví jako nejhorší a pro pachatele je možná i mnohdy řešením z této situace. Jeho úskalí však spočívá v nesouladu se zákonem.

Obnovu řízení bych zcela určitě nepřipouštěl tehdy, kdy pachatel údajně souhlasil s jiným přestupkem, než s tím, za který mu byla nakonec uložena bloková pokuta. Zastávám tento názor zejména proto, že pokutový blok si přestupce může prohlédnout před tím, než ho podepíše, a tedy zjistit, za jaký přestupek je vlastně trestán. V opačném případě bychom šli proti zásadě *vigilantibus iura scripta sunt*.

Zajímavostí je, že úprava *de lege ferenda* s obnovou řízení nepočítá. Ačkoliv se vládní návrh PřesZ k obnově řízení nevyjadřuje, věcným záměrem PřesZ je obnova výslovně vyloučena.²⁵⁷ Zákonodárce tím reaguje na problematiku obnovy blokového řízení. Osobně se k této úpravě přikláním, protože obnova řízení sem nepatří, zejména pro již existující

²⁵² Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 10. 3. 1995, sp. zn. 6 A 28/94.

²⁵³ Věcný záměr PřesZ, s. 128.

²⁵⁴ FRUMAROVÁ, K. *K některým aspektům blokového řízení de lege lata a de lege ferenda*. Přestupky a řízení o nich z pohledu teorie a praxe: sborník z mezinárodní vědecké konference konané dne 4. října 2013. Praha: Policejní akademie České republiky, 2014, s. 46. Dostupné na <http://www.polac.cz/g2/view.php?katedry/kvs/konfer/pres_riz1.html>.

²⁵⁵ MÁŠA, Miloslav. K otázce tzv. nicotných správních aktů. *Správní právo*, 1972, č. 3, s. 139.

²⁵⁶ FRUMAROVÁ: *K některým...*, s. 46.

²⁵⁷ Věcný záměr PřesZ, s. 127.

pravomocné rozhodnutí a problematiku obnoveného řízení, která není ani v souladu se smyslem a účelem tohoto řízení.

5.2 Ochrana ve správním soudnictví

Přestupkový zákon o využití žaloby proti rozhodnutí v blokovém řízení výslovně nehovoří. Obecně je žaloba proti rozhodnutí správního orgánu přípustná při splnění podmínky § 65 odst. 1 s.ř.s. Tyto podmínky musí žalobce splňovat v případě, že mu bylo vydáno rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení a tvrdí, že tímto rozhodnutím (nebo v předcházejícím řízení) byl zkrácen na svých právech. Žalobce tedy je aktivně legitimován k podání žaloby, ale ta je dle správněsoudní praxe nepřípustná, protože žalobce nevyčerpal všechny opravné prostředky, které mohly být jeho dispozicí vyvolány (§ 68 písm. a) s.ř.s. ve spojení s § 49 odst. 1 písm. d) s.ř.s.).²⁵⁸ Za prostředek k ochraně práv, který by měl být vyčerpán před podáním správní žaloby nelze považovat podnět k přezkumnému řízení.²⁵⁹

Stěžovatelé často namítají odepření práva na spravedlivý proces (a právo na projednání věci nezávislým soudem), zakotveného v čl. 6 odst. 1 EÚLP a čl. 36 LZPS. Judikatura k nemožnosti se odvolat konstantně uvádí, že se nejedná o porušení práva na spravedlivý proces, tedy nezákonnost rozhodnutí, přičemž rozhodující zde není nepřípustnost opravných prostředků v blokovém řízení, nýbrž skutečnost, že stěžovatel nevyužil opravné prostředky, které mohou být řádným přestupkovým řízením vyvolány.²⁶⁰ Navíc je-li žaloba dle § 68 písm. a) s.ř.s. nepřípustná tam, kde žalobce nevyužil opravné prostředky v řízení před správním orgánem, ač je měl, tím spíše (a *minori ad maius*) bude nepřípustná tam, kde žalobce „nehodlal vést příslušné správní řízení ani v prvním stupni a spokojil se s ukončením věci v blokovém řízení“,²⁶¹ které bylo vydáno s jeho vědomým rozhodnutím.²⁶² Z těchto důvodů potom soudy zastávají názor, že stěžovatel „nevyčerpal všechny opravné prostředky v řízení před správním orgánem, které jsou právními předpisy připuštěny“²⁶³ a žaloba je nepřípustná. To potvrdil i ÚS, když sdělil, že tento názor nevybočuje z ústavnosti, jedná se o logický, detailní závěr a argumentaci shledal ústavně konformní.²⁶⁴

Tento výklad je podle judikatury rovněž v souladu s čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a s judikaturou ESLP, protože „stěžovatel má možnost přímé a rychlé ochrany práv zaručených citovaným článkem Úmluvy, kdyby vyjádřil

²⁵⁸ Rozsudek NSS, čj. 5 As 16/2008 ze dne 15. 1. 2009.

²⁵⁹ Usnesení ÚS ČR I. ÚS 3669/10 ze dne 15. 6. 2011.

²⁶⁰ Rozsudek NSS čj. 6 As 49/2003 – 46 ze dne 29. 12. 2004.

²⁶¹ Tamtéž.

²⁶² Tamtéž.

²⁶³ Tamtéž.

²⁶⁴ Usnesení ÚS ČR I. ÚS 3669/10 ze dne 15. 6. 2011.

svůj nesouhlas s uložením pokuty v blokovém řízení.²⁶⁵ Pokud by byla žaloba přípustná, sám soud by prováděl činnost správního orgánu a jeho rozhodnutí by musel vždy shledat nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, čímž by popřel smysl blokového řízení.²⁶⁶

Novější judikatura ovšem v souvislosti s případem, kdy stěžovatelem byla zpochybňována skutečnost, že se přestupku nedopustil, tedy nedal svůj souhlas v blokovém řízení, uvádí, že „ne ve všech případech lze jednoznačně vyloučit možnost soudního přezkumu rozhodnutí v blokovém řízení.“²⁶⁷ Otázka vyloučení žaloby proto není jednoznačná a objevují se názory o připuštění žaloby.

Ačkoli se může zdát otázka připuštění žaloby vyřešená, není to tak jednoznačné. Stále se totiž objevují dva názorové proudy. Domnívám se, že než dojde k lepší úpravě, měla by být žaloba připuštěna alespoň v případech, kdy účastník řízení namítá nesplnění podmínek řízení, tzn. ve stejných případech, kdy má být dle judikatury povolena obnova řízení. Tento názor ovšem koliduje s tvrzením NSS, který považuje nevyužití řádného přestupkového řízení za nevyužití opravných prostředků. Na druhou stranu, jak uvádí Madleňáková s odkazem na čl. 36 LZPS: „pokud má být přezkoumávání blokových pokut z pravomoci správních soudů vyloučeno, musí to stanovit zákon.“²⁶⁸

Madleňáková neshledává odůvodnění NSS za příliš přesvědčivé (dokonce má za to, že jde tento výklad nad zákon). Upozorňuje také na rozpor s Doporučením Výboru ministrů Rady Evropy č. R (91) 1 o správněprávních sankcích, přestože jde o „soft law“.²⁶⁹ Důvodem je zejména zásada nesebeobviňování a zásada trestního práva, podle které přiznání nemusí dokazovat vinu obviněného. Obviněný se musí během krátké doby rozhodnout na základě ne vždy úplných informací od správního orgánu, zda uznává svoji vinu. Navíc obviněný nemá vždy úplné informace o možnosti jiného postupu, není náležitě poučen – tedy nemá dostatek informací skutkových ani právních.²⁷⁰ Následně neexistuje v podstatě žádná možnost obrany. Jelikož není připuštěna obrana ve správním řízení, měla by existovat ochrana proti zásahu správního orgánu alespoň ve správním soudnictví.²⁷¹ Výklad NSS tak šel nad zákon, protože s.ř.s. vylučuje soudní přezkum jen tehdy, stanoví-li to zákon.²⁷² Úkolem soudů je chránit práva, nikoli je vyjímat ze své jurisdikce, a proto by měl NSS zvolit jinou argumentaci, nebo soudní přezkum umožnit.²⁷³

²⁶⁵ Rozsudek NSS čj. 6 As 49/2003 – 46 ze dne 29. 12. 2004.

²⁶⁶ Tamtéž.

²⁶⁷ FRUMAROVÁ: *K některým...*, s. 41.; viz např. rozsudek NSS čj. 9 As 2/2011 – 93 ze dne 9. 6. 2011.

²⁶⁸ Komentář MADLEŇÁKOVÁ k BOBEK, Michal. *Jan Potměšil: Sporné... Jinepravo.blogspot.cz*.

²⁶⁹ MADLEŇÁKOVÁ: *Probíhá v ČR...*, *Správní právo*, s. 86.

²⁷⁰ Tamtéž, s. 86 – 87.

²⁷¹ MADLEŇÁKOVÁ: *Probíhá v ČR...*, *Správní právo*, s. 87.

²⁷² § 65 odst. 1 s. ř. s.

²⁷³ MADLEŇÁKOVÁ: *Probíhá v ČR...*, *Správní právo*, s. 87.

Opačný názor zastává Frumarová, která souhlasí s výlukou žaloby. Odůvodňuje to tím, že účastník může podat návrh na určení právního vztahu dle § 142 SpŘ. V tomto řízení by správní orgán posoudil námitky a rozhodl, zda sankční vztah skutečně vznikl. Proti takovému rozhodnutí je pak přípustné odvolání a je přezkoumatelné soudem v řízení o žalobě dle § 65 s.ř.s.²⁷⁴ Stejný postup zastává Vlašín v případě obnovy řízení. Podle mě by toto mělo být pouze dočasným řešením.

Osobně se přikláním více k názoru Madleňákové o potřebě připuštění žaloby. Skutečnost, že právní řád připouští i jiné prostředky obrany než žalobu, nepovažuji za dostatečné. Je nesporné, že vyloučit žalobu může pouze zákon, jak plyne z § 65 odst. 1 s.ř.s. O restriktivním výkladu výluk ve správním soudnictví hovořil i NSS, když vyslovil, že z přezkumu mají být s ohledem na ústavní principy vyloučeny jen ty věci, které zákonodárce vyňal výslovně.²⁷⁵ Dále je současné řešení v rozporu s čl. 6 odst. 1 EÚLP, podle níž mají být veškerá trestní obvinění projednávána před nezávislým orgánem soudního typu. Z těchto důvodů mám za to, že pokud chtěl zákonodárce vyloučit přezkum blokové pokuty ve správním soudnictví, měl to výslovně učinit. Za současné situace by podle mého názoru měl být přezkum ve správním soudnictví přípustný, ačkoliv se může jevit problematický z hlediska neexistence odůvodnění a téměř žádných podkladů. Neexistence odůvodnění by ostatně mohla být podle Madleňákové jediný argument pro nepřezkoumání blokové pokuty ve správním soudnictví.²⁷⁶ Tímto však NSS neargumentoval. Určitý nedostatek potom je, že věcný záměr PřesZ se k žalobě vůbec nevyjadřuje, a proto není dosud zřejmé, jak bude situace řešena de lege ferenda. Budeme tedy muset počkat na řešení této situace judikaturou.

Pokud by de lege ferenda nedošlo k připuštění žaloby, zastávám názor, že zákonodárce by tomu měl přizpůsobit právní úpravu a správní orgány by o této skutečnosti měly přestupce poučit, aby si toho byl vědom před učiněním souhlasu. Jinou možností je potom výslovné poučení na pokutovém bloku (stejně jako o nemožnosti odvolání).

Zcela na okraj nemůžu vynechat ani další prostředek obrany ve správním soudnictví, kterým je tzv. kasační stížnost. Ta je mimořádným opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, které se podává k NSS a umožňuje zrušit rozhodnutí krajského soudu.²⁷⁷ Důvody pro podání kasační stížnosti jsou taxativně stanoveny v § 103 s.ř.s. Velice často je prostřednictvím kasační stížnosti namítána nezákonnost zamítnutí obnovy řízení nebo odmítnutí žaloby (§ 103 odst. 1 písm. e) s.ř.s.). V praxi není kasační stížnost v rámci blokových pokut příliš využívána, tedy nečiní specifické problémy.

²⁷⁴ FRUMAROVÁ: *K některým...*, s. 46.

²⁷⁵ Rozsudek NSS čj. 4 Ans 9/2007 – 197 ze dne 21. 5. 2008.

²⁷⁶ MADLEŇÁKOVÁ: *Probíhá v ČR...*, *Správní právo*, s. 87.

²⁷⁷ Jemelka a kol. *Soudní řád správní: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2013, s. 891. Zpracovala Mgr. Jitka Zavřelová.

6 Stručně k úpravě blokového řízení de lege ferenda

Je zřejmé, že u blokového řízení by mělo dojít k určitým změnám a k vylepšení současné situace. O úpravě, resp. změně zákona o přestupcích se hovoří poměrně dlouho, přičemž prozatím bylo nejvýraznějším počinem vytvoření věcného záměru PřesZ. Ten byl schválen Legislativní radou vlády v dubnu 2013.²⁷⁸ Novinkou potom je, že byl vytvořen i vládní návrh PřesZ, tedy paragrafované znění návrhu nového PřesZ, navazujícího na věcný záměr PřesZ. Ten již s blokovým ani příkazním řízením de lege ferenda nepočítá a jejich funkci má plnit tzv. příkazový blok.²⁷⁹ PřesZ má upravovat odchylky od subsidiární úpravy příkazu ve SpŘ.²⁸⁰ Zákodárce reagoval při přípravě věcného záměru na současné problémy blokového řízení. Nově tak má dojít k rozšíření sankcí v blokovém řízení. Vládní návrh PřesZ již výslovně uvádí, kterým okamžikem se rozhodnutí stává pravomocným a vykonatelným a také uvádí, že příkaz je druhem správního rozhodnutí (což platí podle SpŘ i dnes).²⁸¹ Z hlediska opravných prostředků nebude přípustný odpor (stejně jako dnes odvolání) a obnova řízení. Současná problematika záměny osob by měla být řešena zakotvením nového důvodu nicotnosti ve správním řádu.²⁸² O ostatních prostředcích (zejm. o žalobě) se záměr bohužel nezmiňuje. Jediným prostředkem obrany tak nejspíše zůstane přezkumné řízení, kde je kritériem přezkumu pouze zákonnost rozhodnutí.

Nehledě na připravený vládní návrh PřesZ byla v roce 2015 zákonodárcem přijata již platná novela PřesZ č. 204/2015 Sb., která částečně nabyla účinnosti v říjnu 2015 a částečně nabude účinnosti v říjnu 2016.²⁸³ V té došlo mj. i k úpravě blokového řízení. Z důvodové zprávy plyne, že tato novela je jakousi přípravou na přijetí nového PřesZ.²⁸⁴ V této novele byla změněna výše blokové pokuty, rozšiřuje se negativní výčet přestupků, které nelze projednat v blokovém řízení. Novela dále doplňuje orgány oprávněné vést blokové řízení a blíže upravuje přezkumné řízení navazující na řízení blokové.²⁸⁵ Nešťastnou skutečností potom zůstává, že se tato novela zabývá pouze přezkumným řízením a jiné opravné prostředky neřeší. Z toho se dá dovodit, že zákonodárce shledává jejich úpravu dostatečnou, anebo na veškeré problémy blokového řízení dosud nereagoval.

²⁷⁸ Usnesení vlády č. 229 k návrhu věcného záměru PřesZ ze dne 3. 4. 2013. Dostupné na <<https://apps.odok.cz/kpl-detail?pid=RACK8ZUC5Q11>>.

²⁷⁹ Věcný záměr PřesZ, s. 127

²⁸⁰ § 150 SpŘ.

²⁸¹ Vládní návrh PřesZ, § 92.

²⁸² Tamtéž, s. 127 – 128.

²⁸³ PřesZ, ve znění z. č. 204/2015 Sb.

²⁸⁴ Důvodová zpráva k z. č. 204/2015 Sb.

²⁸⁵ § 85 odst. 5, 6, § 86 PřesZ, ve znění z. č. 204/2015 Sb.

Ačkoliv tato novela řeší některé problematické okruhy blokového řízení, zcela je nevyčerpává všechny. Přesto je důležitá, protože jejím hlavním cílem je zavedení centrální evidence přestupků, která doposud chyběla.²⁸⁶ Zatím se však počítá pouze s evidencí vybraných přestupků.²⁸⁷ Jedná se o takové přestupky, u kterých v současnosti dochází k neadekvátním postihům.²⁸⁸ Novela tak jistě pomůže s projednáváním přestupků v blokovém řízení a alespoň částečně připraví současnou úpravu na rekonfiguraci PřesZ.

Nahrazení zkrácených řízení dle PřesZ příkazem neshledávám jako problém. Smysl tohoto řízení zůstane nadále zachován a zatím se připravovaná úprava jeví jako poměrně zdařilá, protože reaguje na většinu problémů, které blokové řízení obsahuje. Za jeden z největších nedostatků však považuji stále ne zcela dořešenou úpravu postavení mladistvého v blokovém řízení a rovněž nevyřešenou problematiku žaloby navazující na uložení blokové pokuty.

²⁸⁶ Důvodová zpráva k z. č. 204/2015 Sb., s. 46.

²⁸⁷ § 91 PřesZ, ve znění z. č. 204/2015 Sb.

²⁸⁸ Důvodová zpráva k z. č. 204/2015 Sb., s. 46.

Závěr

Cílem této diplomové práce bylo nejen poskytnout ucelený pohled na blokové řízení, ale zejména upozornit na jisté problémy tohoto zkráceného řízení a zjistit, jestli je současná právní úprava blokového řízení uspokojivá a zda naplňuje svůj specifický účel. Mohu zhodnotit, že blokové řízení je skutečně významným správněprávním institutem, přestože mu není v odborné literatuře věnována velká pozornost. Pro vypracování této práce tak byly stěžejní zejm. odborné články a judikatura. Ukázalo se, že právě judikatura je v blokovém řízení velice významná, jelikož se snaží dotvářet nedostatky zákona.

V diplomové práci jsem nejprve uvedl základní pojmy související s blokovým řízením. Následně jsem se věnoval podmínkám blokového řízení a upozornil, že ačkoli je blokové řízení upraveno v PřesZ, podle některých zvláštních zákonů se použije i na jiné správní delikty. V důsledku toho dopadá i na právnické osoby. Dospěl jsem k závěru, že za současné situace by se mělo blokové řízení vztahovat pouze na osoby fyzické. S jinou koncepcí ovšem pravděpodobně počítá zákonodárce, když úprava *de lege ferenda* má prostřednictvím nového PřesZ zahrnout i jiné správní delikty do úpravy PřesZ a blokové řízení bude nahrazeno příkazem na místě. Tento příkaz se podle mě na jiné správní delikty než přestupky vztahovat může, s čímž návrh zákona počítá. Zákonodárce by však měl doplnit, jak postupovat v případě ukládání pokuty právnické osobě. Také jsem se zabýval překážkou *litispendence* a vyhodnotil, kdy nastane. Ačkoli někteří autoři stále tvrdí, že v průběhu řádného přestupkového řízení je možné zahájit řízení blokové, tuto myšlenku se mi doufám podařilo vyvrátit.

Dalším nedostatkem blokového řízení je poučení při ukládání pokuty a mnohdy nevědomost přestupce o tom, jaké následky může mít podpis pokutového bloku. Úprava *de lege ferenda* již počítá s tím, že to bude přímo obsahem zákona. Z hlediska poučení by měl být kladen větší důraz na poučovací povinnost správních orgánů, případně by bylo nutné přistoupit k podrobnějšímu poučení na pokutovém bloku. Jako problém se také ukázal rozpor se zásadou nesebeobviňování při souhlasu pachatele s přestupkem. Nelze ovšem očekávat změnu a kolize mezi teorií a praxí bude nadále trvat, jelikož praxe blokové řízení v této podobě vyžaduje.

Nová úprava chce přenést přestupkovou agendu na obce III. stupně. Nedomnívám se, že tato koncepce je správná, jak s tím počítá věcný návrh PřesZ. Současná decentralizace veřejné moci by měla zůstat zachována v co nejširší míře, s možností přenést tuto pravomoc prostřednictvím veřejnoprávní smlouvy na jiné orgány. Vládní návrh PřesZ však od tohoto kroku neupustil a teprve časem se ukáže, zda se jednalo o krok správným směrem.

V průběhu psaní této práce jsem narazil na problematiku příliš nízké obecné výše blokové pokuty. Zákonodárce se však v mezidobí s tímto problémem vypořádal a hranice byla zvýšena,

příčemž k dalšímu zvýšení má dojít podle vládního návrhu PřesZ. Opačným problémem jsou někdy až příliš vysoké pokuty, které popírají smysl zkráceného řízení a dle mého názoru nejsou v souladu s ústavní zásadou proporcionality. Tyto vysoké pokuty by měl zákonodárce buď snížit, nebo u takových správních deliktů vůbec nepřipouštět blokové řízení.

Jak jsem již zmínil, judikatura je v blokovém řízení velice důležitá, protože přispěla k určení toho, že pokutový blok má povahu rozhodnutí, dopomohla k určení okamžiku vydání pokutového bloku apod. Judikatura také správně dovodila, že pokutový blok nemusí obsahovat náležitosti stanovené SpŘ, protože má zvláštní náležitosti stanovené PřesZ. S tím souvisí i nedostatek odůvodnění, který na pokutový blok nepatří. Významnou změnou k lepšímu jsou nově zavedené tiskopisy pokutových bloků, které obsahují prvky, jež zdokonalují blokové řízení. Judikatura touto měrou pomáhá k nedokonalosti zákona a následně je zohledněna v úpravě de lege ferenda – tedy se jedná o uznávané a respektované závěry.

V poslední kapitole jsem se zabýval opravnými prostředky využívanými proti správnímu rozhodnutí (ať již před správním orgánem či následně ve správním soudnictví). Právě sem patří nejvíce diskutované otázky blokového řízení. S odvoláním (resp. odporem proti příkazovému bloku) se zcela správně nedále nepočítá. Nejproblematictější je v současnosti zejm. otázka obnovy řízení a přípustnosti žaloby. Z hlediska obnovy řízení mám za to, že tento typ nápravy rozhodnutí do blokového řízení nepatří, a tedy současná judikatura není správná. Zákonodárce chtěl obnovu řízení de lege ferenda výslovně vyloučit, což považuji za správný krok. Je tomu tak alespoň podle věcného záměru PřesZ. Bohužel ve vládním návrhu PřesZ je otázka obnovy zcela opomenuta. Současné případy, které se řeší prostřednictvím obnovy řízení (např. záměna osob) mají být řešeny nicotností, kterou chce zákonodárce rozšířit. Po zhodnocení situace jsem se osobně přiklonil spíše k nezákonnosti takového rozhodnutí. Jak bude situace řešena, zůstává nadále nevyřešenou otázkou.

Předmětem sporů je také přezkum rozhodnutí ve správním soudnictví. Soudy sice dovodily, že žaloba je nepřípustná, ale já se domnívám, že tento názor je v rozporu s dřívější judikaturou a se zákonem vůbec. Mj. současná judikatura o nepřípustnosti žaloby odporuje Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy R (91) 1 o správněprávních sankcích. Problematika žaloby bohužel není ve věcném záměru PřesZ zmíněna a neřeší ji ani vládní návrh PřesZ. Je proto stále otázkou, jak chce zákonodárce některé problémy řešit.

V této diplomové práci se mi podařilo nastínit problémy, s nimiž se blokové řízení potýká, a které jsou stále aktuální. Jsem si však vědom, že jsem jistě nepokryl veškerou problematiku blokového řízení. Během psaní práce jsem se přesvědčil, že blokové řízení je využitelným institutem, který by z českého práva neměl být odstraněn. Cílem této práce bylo také

ověřit hypotézu stanovenou v Úvodu této práce. Domnívám se, že hypotéza nebyla zcela ověřena.

V nastíněné hypotéze jsem předpokládal, že úprava blokového řízení je poměrně bezproblémová a tedy naplňuje svůj účel, avšak přesto by zákonodárce měl přistoupit ke krokům, které povedou k větší bezproblémovosti tohoto řízení. Závěrem jsem zhodnotil, že úprava blokového řízení, ačkoliv je poměrně strohá, se potýká s mnoha problémy a není natolik bezproblémová, jak moje hypotéza předpokládala. Světlou stránkou je, že zákonodárce tyto problémy reflektuje a snaží se o jejich nápravu. Některé z nich se již podařilo vyřešit v rámci platné novely PřesZ, jež nabude účinnosti v říjnu 2016. Další by měly být zohledněny v připravovaném novém PřesZ, jehož vládní návrh již spatřil světlo světa. Ten počítá s transformací blokového řízení na příkaz na místě, jehož subsidiární úprava je obsažena ve SpŘ. Tato změna by však neměla koncepci blokového řízení nijak výrazně narušit a jeho funkce by měla být nadále plněna. Možná dokonce lépe. K účelu blokového řízení bych jen dodal, že by jej šlo plnit lépe. V současnosti nám nezbývá než doufat, že se úpravě de lege ferenda skutečně podaří mnohé problémy vyřešit a přispět k bezproblémovému a lepšímu chodu tohoto zkráceného přestupkového řízení.

Seznam použité literatury

Monografie, komentáře a sborníky

SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3. aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2013, 497 s. ISBN 978-80-7478-002-8.

HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část*. 8. vydání. Praha: C.H. Beck, 2012, 792 s. ISBN 978-80-7179-254-3.

MATES, Pavel. *Základy správního práva trestního*. 6. vydání. Praha: C.H. Beck, 2015, 204 s. ISBN 978-80-7400-567-1.

HORZINKOVÁ, Eva, ČECHMÁNEK, Břetislav. *Přestupky a správní trestání: právní úprava k 1. 5. 2008*. 4. doplněné vydání. Praha: Eurounion, 2008, 311 s. ISBN 9788073170691.

ČERNÝ, Jan a kol. *Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů*. 12. vydání. Praha: Linde, 2011, 758 s. ISBN 978-80-7201-859-8.

PRÁŠKOVÁ, Helena. *Základy odpovědnosti za správní delikty*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2013, 420 s. ISBN 978-80-7400-456-8.

KUČEROVÁ, Helena. *Dopravní přestupky v praxi, aneb Projednávání dopravních přestupků ve správním řízení*. Praha: Linde Praha, a. s., 2002. 384 s. ISBN 8072013211.

JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 4. vydání. Praha: Leges, 2014, 976 s. ISBN 978-80-7502-044-4.

SKULOVÁ, Soňa. *Správní právo procesní*. 2. upravené vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012, 386 s. ISBN 978-80-7380-414-5.

HORZINKOVÁ, Eva, NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015. 390 s. ISBN 978-80-7502-071-0.

MELZER, Filip. *Metodologie nalézáni práva: úvod do právní argumentace*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2011, 276 s. ISBN 978-80-7400-382-0.

FRUMAROVÁ, Kateřina. *K některým aspektům blokového řízení de lege lata a de lege ferenda*. Přestupky a řízení o nich z pohledu teorie a praxe: sborník z mezinárodní vědecké konference konané dne 4. října 2013. Praha: Policejní akademie České republiky, 2014, 267 s. ISBN 978-80-7251-408-3.

FIALA, Zdeněk. *Několik poznámek ke projednávání návrhových přestupků*. Sborník, Masarykova univerzita, Brno, 2013, s. 833. Dostupné na <https://www.law.muni.cz/sborniky/dny_prava_2012/prispevky-spravnitrestani.html>.

JEMELKA, Luboš. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2013, 610 s. ISBN 978-80-7400-501-5.

VEDRAL, Josef. *Správní řád: komentář*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Bova Polygon, 2012, 1446 s. ISBN 978-80-7273-166-4.

JEMELKA, Luboš a kol. *Soudní řád správní: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2013, 1142 s. ISBN 978-80-7400-498-8.

ČERVENÝ, Zdeněk a kol. *Přestupkové právo: komentář ke zákonu o přestupcích včetně textů souvisejících předpisů*. 17. aktualizované vydání. Praha: Linde, 2011, 457 s. ISBN 978-80-7201-830-7.

Články v časopisech

FRUMAROVÁ, Kateřina. Lze obnovit blokové řízení? *Právní rozhledy*, 2013, roč. 21, č. 15 – 16, s. 533 – 538.

MADLEŇÁKOVÁ, Lucia. Probíhá v ČR řízení o uložení správních sankcí a jejich ukládání dle zásad Rady Evropy? *Správní právo*, 2010, roč. 43, č. 2, s. 65 – 89.

DRDÁČKÝ, Karel. O blokovém řízení z hlediska de lege ferenda. *Správní právo*, 1973, č. 6, s. 332 – 343.

KOPECKÝ, Martin. Blokové a příkazní řízení o přestupcích. *Správní právo*, 1992, č. 2, s. 2 – 18.

PRŮCHA, Petr. K reformě správního trestání. *Právník*, 1992, roč. 137, č. 12, s. 1029 - 1038.

POTMĚŠIL, Jan. Poznámky k věcnému záměru nového zákona o přestupcích. *Správní právo*, 2014, roč. 47, č. 1-2, s. 118 – 142.

MÁŠA, Miloslav. K otázce tzv. nicotných správních aktů. *Správní právo*, 1972, č. 3, s. 139.

LICHNOVSKÝ, Vladimír. K otázce ukládání sankcí v rámci dohody o vině a trestu. *Trestní právo*, 2014, č. 3, s. 5 – 9.

Právní předpisy a jiná legislativa

Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky ze dne 16. 12. 1992 ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

Zákon ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 185/2004 Sb., o celní správě ČR, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (silniční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod

Věcný záměr zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (zákon o přestupcích), č.j. 51/13. Dostupný na <<https://apps.odok.cz/kpl-detail?pid=RACK8ZUC5Q11>>.

Důvodová zpráva k novele zákona č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=368&CT1=0>>.

Stanovisko komise pro hodnocení dopadů regulace (RIA) k věcnému záměru zákona o přestupcích ze dne 11. 3. 2013, č.j. 51/13/REV1. Dostupné na <<http://www.vlada.cz/cz/ppov/lrv/ria/databaze/mv-13--vecny-zamer-zakona-o-prestupcich-a-o-rizeni-o-nich-94141/>>.

Novela zákona č. 82/1995 Sb., kterou se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a některých dalších zákonů.

Pokyn č. MF – 2 o evidenci pokutových bloků, vyúčtování pokutových bloků a vyúčtování peněz za pokutové bloky vydané v blokových řízeních od 1. 1. 2013.

Metodický pokyn č. MF – 3 k provádění fyzické likvidace přísně zúčtovatelných tiskopisů – pokutových bloků, jejichž platnost byla ukončena ke dni 31. 12. 2012, č.j. MF-25352/2013/39. Dostupné na <<https://www.celnisprava.cz/cz/dalsi-kompetence/Documents/pokyn-mf-likvidace-pb.pdf>>.

Usnesení vlády č. 229 k návrhu věcného záměru zákona odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ze dne 3. 4. 2013. Dostupné na <<https://apps.odok.cz/kpl-detail?pid=RACK8ZUC5Q11>>.

Recommendation No. R (91) 1 of the committee of the ministers to member states on administrative sanctions from 13. 2. 1991. Dostupné na <<https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=403477&Site=COE&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864>>.

Vládní návrh zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, sněmovní tisk č. 555/0 ze dne 1. 7. 2015. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=555&CT1=0>>.

Internetové zdroje

ŠIANSKÁ, Adéla. *Bloková pokuta a blokové řízení* [online]. Muj-pravnik.cz, 23. 4. 2014 [cit. 17. 6. 2015]. Dostupné na <<http://muj-pravnik.cz/blokova-pokuta-a-blokove-rizeni/>>.

HORZINKOVÁ, Eva. *Právní odpovědnost za smíšené správní delikty podle živnostenského zákona* [online]. Epi.sk, 25. 9. 2012 [cit. 20. 6. 2015]. Dostupné na <<http://www.epi.sk/odborny-clanok/Pravni-odpovednost-za-smisene-spravni-delikty-podle-zivnostenskeho-zakona.aspx?>>>.

BOBEK, Michal. *Jan Potměšil: Sporné přestupkové judikáty NSS III.* [online]. Jinepravo.blogspot.cz, 3. 7. 2010 [cit. 20. 7. 2015]. Dostupné na <<http://jinepravo.blogspot.cz/2010/07/jan-potmesil-sporne-prestupkove.html>>.

Informační leták MF. Změny v podobě pokutových bloků od 1. 1. 2013 [online]. Mfcr.cz [cit. 22. 8. 2015]. Dostupné na <http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2013_Informacni-letak-MF-Zmeny-v-podobě-pokutovych-bloku-od-112013-.pdf>.

Často kladené dotazy [online]. mfcr.cz, 21. 9. 2012 [cit. 30. 6. 2015]. Dostupné na <<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/pokutove-bloky/casto-kladene-otazky>>.

Nové pokutové bloky od 1. ledna 2013 [online]. mfcr.cz, 27. 9. 2012 [cit. 30. 6. 2015]. Dostupné na <<http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/vybrana-temata/nove-pokutove-bloky-od-1-ledna-2013-6829>>.

Judikatura

Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 6 As 49/2003 – 46 ze dne 29. 12. 2004.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 3 As 58/2007 – 117 ze dne 6. 2. 2008.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 27/2008 – 67 ze dne 16. 4. 2008.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 4 Ans 9/2007 – 197 ze dne 21. 5. 2008.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 2 As 47/2008 – 30 ze dne 24. 7. 2008.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu, čj. 5 As 16/2008 – 68 ze dne 15. 1. 2009.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 6 As 36/2009 – 162 ze dne 21. 1. 2010.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 4 As 25/2010 – 39 ze dne 31. 5. 2010.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 8 As 68/2010 – 81 ze dne 29. 12. 2010.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 As 2/2011 – 93 ze dne 9. 6. 2011.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 8 As 69/2011 – 40 ze dne 23. 9. 2011.

Usnesení Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 21/2010 – 65 ze dne 12. 3. 2013.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 2 As 2/2010 – 89 ze dne 21. 5. 2013.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 48/2010 – 77 ze dne 6. 6. 2013.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 As 125/2012 – 35 ze dne 6. 6. 2013.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 103/2011 – 87 ze dne 6. 6. 2013
Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 749/2008 ze dne 24. 2. 2010.
Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 775/2000 ze dne 12. 4. 2001
Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 776/2000 ze dne 12. 4. 2001.
Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 912/2005 ze dne 7. 2. 2006.
Rozsudek Nejvyššího soudu čj. 2 As 89/2008 – 54 ze dne 15. 1. 2009.
Usnesení Městského soudu v Praze čj. 2 Ca 24/2003 – 6 ze dne 18. 8. 2003.
Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 6 A 28/94 ze dne 10. 3. 1995.
Usnesení Ústavního soudu ČR sp. zn. IV. ÚS 2190/11 ze dne 13. 10. 2011.
Nález Ústavního soudu ČR sp. zn. Pl. ÚS 4/94 ze dne 12. 10. 1994.
Nález Ústavního soudu ČR sp. zn. Pl. ÚS 3/02 ze dne 13. 8. 2002.
Usnesení Ústavního soudu ČR sp. zn. I. ÚS 3669/10 ze dne 15. 6. 2011.

Abstrakt

Cílem diplomové práce na téma "Problémy blokového řízení" je vymezení blokového řízení jako řízení zkráceného v systematice správního práva trestního za účelem následné analýzy a zhodnocení stávajícího stavu blokového řízení v právním řádu ČR.

První část diplomové práce vymezuje blokové řízení v systematice správního práva trestního a související pojmy. Následně jsou formulovány zákonné podmínky pro uplatnění blokového řízení, bez nichž není možné k samotnému zkrácenému řízení přistoupit. Další část práce je zaměřena na povahu blokové pokuty, načež následuje pasáž, v níž dochází k určení náležitostí pokutového bloku, včetně jeho odůvodnění, ukládání a problematice vad. V průběhu práce jsou shrnuty i jiné problémy blokového řízení, které jsou v současnosti zmiňovány. Poslední část práce se zaměřuje na možnost obrany proti pokutovému bloku a krátce shrnuje připravovanou legislativní úpravu.

V rámci jednotlivých kapitol je vymezena současná zákonná úprava a také shrnuta a rozebrána judikatura soudů. V souvislosti s tím došlo k nastínění úvah de lege ferenda. Závěrem práce je analýza současné právní úpravy blokového řízení, tedy zejména shrnutí veškerých podstatných informací.

Abstract

The aim of this master thesis, which deals with the problems of coupon proceedings, is to define the coupon proceeding as a shortened procedure in the classification of the administrative criminal law for the purpose of analysis and evaluation of the current state of the legislation of the Czech Republic regarding to the coupon procedure.

The first part of this master thesis will be concerned with the classification of the coupon procedure within the administrative criminal law and its related terms. Subsequently there will be a formulation of the legal circumstances for the application of coupon procedure, which are crucial for the shortened procedure itself. The next part of this thesis will be focused on the coupon fine which will lead into a determination of the circumstances of penalty block including its justification, fine imposing and other related issues. The last part of this thesis will be focused on the possibilities of a defence according against penalty block and preparation for the *de lege ferenda* legislation.

In each chapter, the student will define the current legislation, which will be followed by an analysis and a summary of the existing case law. Regarding to this there shall be a possible outline of the *de lege ferenda* consideration. Conclusion of this thesis will be an analysis of the current legislation regarding to the coupon proceedings (i.e. summary of all relevant information).

Klíčová slova, key words

Správní právo	administrative law
Správní právo trestní	administrative criminal law
Přestupkový zákon	misdemeanour law
Přestupkové řízení	misdemeanour proceeding
Přestupek	misdemeanour
Zkrácené řízení	shortened proceeding
Správněprávní odpovědnost	administrative law responsibility
Správní sankce	administrative penalties
Správní řád	administrative code
Správní delikty	administrative offense
Blokové řízení	coupon proceeding
Pokutový blok	penalty block
Bloková pokuta	coupon fine

Přílohy

Příloha č. 1

Modelace dostupnosti přestupkové agendy ve zkoumaných krajích

Olomoucký kraj

	Průměr vzdálenosti (km)	Průměrný dojezd (min)	Průměrný index dostupnosti (%)	Vážený průměr indexů dostupnosti (%)
Přestupky - stávající stav	9,68	14,72	93,14	97,24
ORP - návrh	12,3	18,7	91,36	95,95
SÚ	8,12	12,35	93,73	97,53

Celkem (namodelované kraje)

	Průměr vzdálenosti (km)	Průměrný dojezd (min)	Průměrný index dostupnosti (%)	Vážený průměr indexů dostupnosti (%)
Přestupky - stávající stav	6,5	9,86	95,36	98,47
ORP - návrh	13,22	20,08	91,39	96,27
SÚ	8,11	12,32	94,15	98,14

Příloha č. 2

Pokutový blok z roku 2012 na pokutu na místě zaplacenou v hodnotě 1 000,- Kč

<p>Série TF / 2011</p> <p>Jméno a příjmení</p> <p>Rodné číslo / datum narození</p> <p>Bydliště</p> <p>Pokuta uložena za přestupek dle §</p> <p>zák. č. Sb., ve znění pozdějších předpisů.</p> <p>Totožnost ověřena</p> <p>Doba, místo a popis přestupkového jednání:</p> <p>Celková výše uložené pokuty Kč.</p> <p>V dne 20</p> <p>otisk úředního razítka</p> <p>podpis s uvedením jména, příjmení a funkce oprávněné osoby</p> <p>Potvrzuji převzetí dílu „B“ pokutového bloku. Dne 20</p> <p>podpis přestupce:</p> <p>26 6224 MFin 6224 - vzor č. 2</p>	<p> A A</p> <p>F 0000000</p> <p>B B</p> <p>Série TF / 2011</p> <p>F 0000000</p> <p>BLOK NA POKUTU</p> <p>1 000,- Kč (jedentisíc Kč)</p> <p>uloženou za přestupek podle §</p> <p>zák. č. Sb., ve znění pozdějších předpisů.</p> <p>Jméno a příjmení přestupce</p> <p>Rodné číslo / datum narození</p> <p>Proti uložení této pokuty se nelze odvolat</p> <p>Dne 20</p> <p>otisk úředního razítka</p> <p>podpis s uvedením jména, příjmení a funkce oprávněné osoby</p> <p>Platí jako stvrzenka o zaplacení pokuty.</p> <p>26 6224 MFin 6224</p>
--	--

Příloha č. 3

Pokutový blok z roku 2015 na pokutu na místě zaplacenou – část „A“ pokutového bloku

Série: KM / 2015 číslo bloku: **M** **A**

1. Jméno a příjmení

2. Rodné číslo / datum narození

3. Adresa místa pobytu

4. Totožnost ověřena

5. Přestupkové jednání – doba, místo a popis

6. Pokuta uložena za přestupek dle § zák. č. Sb., ve znění p.p.

7. Celková výše uložené pokuty Kč, slovy Kč

Proti uložení této pokuty se nelze odvolat. Platí jako stvrženka o zaplacení pokuty.

8. V dne 20

otisk úředního razítka

podpis s uvedením jména a příjmení nebo služebního či identifikačního čísla oprávněné úřední osoby

9. Souhlasím s projednáním přestupku v blokovém řízení, potvrzuji, že údaje uvedené na obou částech bloku souhlasí, a potvrzuji převzetí části A bloku dne 20

46 6111 MFin 6111 - vzor č. 1

podpis přestupce

Část A bloku

BLOK NA POKUTU

Příloha č. 4

Pokutový blok z roku 2015 na pokutu na místě zaplacenou – část „B“ pokutového bloku

Série: KM / 2015 číslo bloku: M

1. Jméno a příjmení

2. Rodné číslo / datum narození

3. Adresa místa pobytu

4. Totožnost ověřena

5. Přestupkové jednání – doba, místo a popis

.....

.....

.....

6. Pokuta uložena za přestupek dle § zák. č. Sb., ve znění p.p.

7. Celková výše uložené pokuty Kč, slovy Kč

Proti uložení této pokuty se nelze odvolat. Platí jako stvrzenka o zaplacení pokuty.

8. V dne 20

.....
podpis s uvedením jména a příjmení nebo služebního či identifikačního čísla oprávněné úřední osoby

9. Souhlasím s projednáním přestupku v blokovém řízení,
potvrzuji, že údaje uvedené na obou částech bloku
souhlasí, a potvrzuji převzetí části A bloku dne 20
..... podpis přestupce

Část B bloku

**BLOK
NA POKUTU**

otisk
úředního
razítka

46 6111 MFin 6111 - vzor C.1